

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

lausuntopyyntö 13.2.2025, HAMELY/279/2023

Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus

Solarwind Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Iittiin. Alueelle rakennetaan tuulivoimaloiden lisäksi sähköasema, akkuvarasto, maakaapelit tuulivoimaloilta sähköasemalle sekä tarvittavat huoltotiet ja nostoalueet. Hankealueen koko on 890 hehtaaria. Rakentamisvaiheen arvioidaan kestävän noin 1–2 vuotta. Hankkeeseen valittavien tuulivoimalatyypin tekniset yksityiskohdat eivät ole vielä tiedossa.

Arvioitavat vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Iitin Anhavaan rakennetaan kuusi yksikköteholtaan 7–8 MW:n tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 262 metriä ja kokonaisteho maksimissaan 48 MW.

Tuulivoimahanke on tarkoitus liittää Fingrid Oyj:n Korja-Heinola 110 kV:n voimajohtoon ensisijaisesti tuulivoima-alueen sisällä oman sähköaseman kautta (SVE1). Mikäli voimajohtoon liittyminen edellä mainitulla tavalla ei ole mahdollista, tarkastellaan myös noin 10,5 kilometrin pituisen maakaapelin rakentamista Korian sähköasemalle (SVE2). Sähkönsiirtoreitti ulottuu osin Kouvolan kaupungin alueelle nykyiseen johtoaukeaan.

Hankealue sijoittuu osittain alueelle, joka on Kymenlaakson Energiamaakuntakaavassa merkitty tuulivoiman tuotannolle soveltuvaksi alueeksi. Päijät-Hämeen alueelle on vuonna 2023 laadittu selvitys tuulivoima-tuotantoon alustavasti soveltuvista alueista. Selvitys toimii seuraavan maakuntakaavan taustaselvityksenä. Anhavan alue ei ole mukana kohteissa, joita tullaan esittämään tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi. Hankealueella on voimassa olevia yleiskaavoja/osayleiskaavoja ja asemakaavoja. Tuulivoimapuiston perustaminen edellyttää tuulivoima-osayleiskaavan laadintaa, mikä on vireillä. Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena yleiskaavana.

Tuulivoima-alueen rajalta on etäisyyttä Kausalan taajamaan noin neljä kilometriä, Kouvolan keskustaajamaan noin 2,7 kilometriä ja Korian taajamaan noin 3,3 kilometriä. Lähimmät asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sijaitsevat hankealueen rajalla ja vähintään 1,5 kilometrin etäisyydellä lähimmistä tuulivoimaloista. Alle kahden kilometrin etäisyydellä tuulivoimaloista sijaitsee 12 asuinrakennusta ja 74 lomarakennusta. 2–5 kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitsee 399 asuinrakennusta ja 209 lomarakennusta. Lähimmät muut häiriintyvät kohteet sijaitsevat yli neljän kilometrin etäisyydellä lähimmistä voimaloista. Tuulivoima-alueen keskellä sijaitsee maja/laavu.

Sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen SVE2 (maakaapeli) varrella sijaitsee muutama asuinrakennus, mutta ne eivät sijaitse sähkönsiirtoreitin välittömässä läheisyydessä. Sähkönsiirtoreitti päättyy Korian sähköasemalle, joka sijaitsee Korian taajamassa. Taajamassa reitin läheisyydessä sijaitsee muutamia asuinrakennuksia.

Tuulivoima-alueen luoteisosaan on suunnitteilla Sun Iitti Oy:n aurinkovoimahanke. Hankkeen kokonaispinta-ala on noin 145 hehtaaria, josta 45 hehtaaria sijoittuu tuulivoima-alueelle. Lähin tuulivoimahanke, Perheniemi, sijaitsee noin 13 kilometrin etäisyydellä Anhavan tuulivoima-alueen rajasta.

Melu

Arviointiselostuksen mukaan nykytilanteessa hankealueen merkittävimpanä melulähteitä ovat KymiRingin moottorirata ja valtatie 12. Melun yhteisvaikutukset moottoriradan melun kanssa ovat mahdollisia päiväaikana, jolloin moottoriradalta tuleva melu on tuulivoima-alueella hallitseva melun leviämisen kannalta otollisissa olosuhteissa. Tuulivoima-alueen eteläosassa yhteisvaikutukset ovat mahdollisia valtatie 12 liikenteen kanssa, mutta tuulivoima-alueen ja valtatie välisellä alueella ei sijaitse asuinrakennuksia. Yhteisvaikutuksia ei arvioida olevan Perheniemen tuulivoimahankkeen aiheuttaman melun kanssa.

Melumallinnuksen tulosten mukaan tuulivoimaloiden aiheuttamat melutasot alittavat ohjearvon 40 dB kaikkien asuin- ja lomarakennusten ulkoalueilla ja matalataajuisen melun tasot pysyvät kaikkien rakennusten kohdalla asumisterveysasetuksessa asetettujen toimenpiderajojen alapuolella.

Mikäli tuulivoimapuiston käyttöönoton jälkeen syntyy epäilyksien liian suurista melutasoista tai melun kapeakaistaisuudesta tai impulssimaisuudesta voidaan melutasoja mitata. Tarvittaessa yksittäisiä voimaloita voidaan ohjelmoinnilla pysäyttää tietyissä tuulen suunta- ja nopeusolosuhteissa, mikäli mittauksin todetaan melun ylittävän sallittuja ohje- ja raja-arvoja.

Välke

Välkemallinnuksen perusteella välkevaikutuksen alueella sijaitsee kuusi asuin- tai lomarakennusta. Mallinnusten mukaan todennäköinen vuotuinen välkevaikutus ylittää Ruotsin 8 tunnin ja Tanskan 10 tunnin ohjearvon yhden asuinrakennuksen kohdalla. Todennäköinen päiväkohtainen maksimivälke pysyy kaikkien asuin- ja lomarakennusten kohdalla alle Ruotsin 30 minuutin päiväkohtaisen ohjearvon. Välke ajoittuu kevät- ja kesäkuukausille lähelle auringon laskun aikaa. Mallinnuksessa ei ole huomioitu puuston ja rakennusten aiheuttamaa peittovaikutusta. Yhteisvaikutuksia ei arvioida olevan Perheniemen tuulivoima-alueen välkevaikutusten kanssa.

Tarvittaessa välkkeen määrää voidaan vähentää ohjelmoimalla yksittäisiä voimaloita pysähtymään välkkeen kannalta kriittisiksi ajoiksi.

Talousvesi

Arviointiselostuksen mukaan Ruokosuon pohjavesialue (1-luokka) sijaitsee lähes kokonaan hankealueella ja Tillolan pohjavesialueeseen (1-luokka) on tuulivoima-alueesta etäisyyttä lähimmillään noin 300 metriä. Tuulivoima-alueella sijaitsevalla majalla/laavulla on käytössä oleva talousvesikaivo.

Ruokosuon pohjavesialueella on Kouvolan Vesi Oy:n käytössä oleva vedenottamo. Rakennettavista voimaloista neljä sijoittuu Ruokosuon pohjavesialueelle ja kolme pohjavesialueen pohjaveden muodostumis-alueelle paikoille, joilta pohjavesi virtaa läheiselle vedenottamolle. Voimala T1 rakennetaan korkeammalle maastoon, jossa pohjaveden pinta on syvällä. Voimalat T2 ja T3 sijoittuvat entisille maa-aineksen ottopaikoille, joissa pohjavedenpinta on lähellä maanpintaa. Etäisyyttä vedenottamoihin on vähintään voimaloiden korkeuden verran.

Sähköasema ja akkuvarasto on tarkoitus sijoittaa entiselle maa-ainesten-ottoalueelle Ruokosuon pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueelle. Sähköaseman rakentamisessa ei todennäköisesti tarvita kuivatus-pumppausta, mutta akkuvarastoa rakennettaessa sille voi olla tarvetta, koska pohjaveden pinta on noin 2,5 metrin syvyydessä.

Sähkönsiirtoreitti SVE1 kulkee tuulivoima-alueella lyhyen matkan ja sijoittuu Ruokosuon pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueelle. Sähkönsiirtoreitti SVE2 alkaa tuulivoima-alueelta Ruokosuon pohjavesialueelta ja kulkee tuulivoima-alueen ulkopuolella olevan Napan pohjavesialueen (1-luokka) länsiosan poikki. Pohjavesialueella sijaitsee Kouvolan Vesi Oy:n kaksi varavedenottamoa.

Tuulivoima-alueella ei ole tehty pohjatutkimuksia eikä voimaloiden perustamistapaa ole valittu. Noin kolmasosa tuulivoimahankkeeseen tarvittavista maa- ja kiviaineksista on alustavasti tarkoitus ottaa tuulivoima-alueelle perustettavalta maa-ainestenottoalueelta. Maa-aineksen/kiviaineksen ottopaikat selvitetään tarkemmin, kun kaava on hyväksytty ja rakennusluvut saatu.

Hankkeen pohjavesivaikutuksia varten tehtiin pohjavesiselvitys. Selvitykseen kuului maastokatselmus, vedenottamotietojen ja yksityiskaivojen selvittäminen ja kolmen pohjavesiputken asentaminen Ruokosuon pohjavesialueelle. Selvitystä tehtäessä hankkeen toteutuksen kaikkia yksityiskohtia kuten voimaloiden, sähköaseman ja akkuvaraston sijainteja ei ollut vielä tiedossa. Pohjavesiselvityksen selvitysalue 1 kattaa osan sittemmin päätetyistä voimaloiden rakentamiskoista. Suurimmat epävarmuudet selvityksen osalta liittyvät pohjaveden syvyyteen rakentamisalueilla. Nyt tiedossa olevien voimaloiden sijoittelujen perusteella pohjavesi on lähempänä maanpintaa kuin selvityksen oletama pohjaveden syvyys rakentamisalueilla. Pohjavesiselvityksessä on suositeltu rakentamisen välttämistä Ruokosuon vedenottamon lähisuoja-alueella. Kaikki pohjavesiselvityksessä esitetyt suositukset on huomioitu hankkeen nykyisessä toteuttamistavassa.

Teitä ei rakenneta tai levennetä Ruokosuon vedenottamon lähisuoja-alueella tai Ruokosuolla ja tuulivoimalat sijoitetaan vähintään 300 metrin päähän vedenottamosta. Rakentamisen aikana työkoneiden tankkaus-pisteet sijoitetaan pohjavesialueen ulkopuolelle ja työmaat varustetaan imeytysaineilla ja muilla torjuntavälineillä.

Voimaloiden perustustasoa korotetaan tarvittaessa siten, että voimaloiden perustusten ja pohjaveden pinnan väliin jää riittävä suojakerros. Jos voimaloiden perustusten ja teiden rakentaminen vaatii tilapäistä pohjaveden alentamista, varmistetaan, että pysyvää pohjaveden alenemista ei synny. Kuivatuspumppaus voidaan tarvittaessa toteuttaa siten, että pumpattava vesi imeytetään takaisin maaperään pintavalutuksen kautta.

Vedenottamon läheisyyden vuoksi voimaloihin T1, T2 ja T3 liittyvät rakennustyöt muodostavat merkittävän riskin pohjavedelle. Näissä sijainneissa myös mahdollisilla öljy- tai polttoainevuodoilla on riski päätyä nopeasti pohjaveteen ja edelleen vedenottamolle. Tuulivoimaloiden toiminnan aikana merkittävimmät vaikutukset maaperään voivat aiheutua mahdollisista onnettomuus- ja häiriötilanteista. Hankkeesta ei kuitenkaan arvioida aiheutuvan pysyvää pohjaveden laadun heikentymistä tai pinnankorkeuden muutosta, mutta pohjaveden samentumisvaikutukset ovat mahdollisia.

Pohjavesivaikutuksia voidaan seurata tuulivoima-alueelle asennetuista pohjaveden havainnointiputkista sekä Ruokosuon vedenottamolta. Pohjaveden seuranta suositellaan tehtävän ennen rakentamista, rakentamisen aikana sekä rakentamisen jälkeen. Voimaloiden T2 ja T3 sijaintien läheisyydessä on pohjaveden havaintoputkia, joita on aktiivisesti käytettävä pohjaveden laadun ja pinnankorkeuden seurantaan. Lisäksi hanketoimija on valmis asentamaan tarvittavia lisähavaintoputkia käytönaikaisen pohjaveden seurannan tukemiseksi.

Sun Iitti aurinkovoimahanke sijoittuu osittain Ruokosuon pohjavesialueelle lähelle voimalan T4 sijaintia. Mahdollisesti tarvittavat kuivattavat toimenpiteet Anhavaismiityllä voivat teoriassa lisätä Ruokosuon pohjavesialueen pohjaveden purkautumista alueelle.

Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 suunnittelumääräyksen mukaan alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ei niiden vaikutuksesta heikkene, eikä pohjaveden määrä pysyvästi vähene. Pohjavedelle riskiä aiheuttavat uudet toiminnot on sijoitettava ensisijaisesti pohjavesialueiden ulkopuolelle.

Ruokosuon vedenottamon suoja-aluepäätöksessä vuodelta 1977 merkittävin määräys hankkeen osalta on, että lähisuoja-alueelle ei ole sallittua rakentaa uusia moottoriajoneuvoilla kulkemista varten tarkoitettuja teitä ja pysäköintipaikkoja, ellei niiltä tulevia vesiä johdeta tiiviissä putkissa tai avo-ojissa lähisuoja-alueen ulkopuolelle.

Ympäristöriskit ja poikkeustilanteet

Arviointiselostuksen mukaan voimaloiden ja maakaapeleiden rakentamisvaiheeseen liittyy mahdollinen ympäristöriski, mikäli kuljetuksessa tapahtuu onnettomuus, esimerkiksi polttoaineisiin ja kemikaalien varastointiin tai käsittelyyn liittyen. Myös purkuvaihe lisää liikennettä alueella hetkellisesti.

Tuulivoimalan toiminnan aikana merkittävimmät vaikutukset maaperään voivat aiheutua mahdollisista onnettomuus- ja häiriötilanteista, jolloin tuulivoimalan hydraulikkaöljyä ja jäähdytysnestettä voi päästä valumaan maaperään. Voimalassa käytetään öljyä tyypillisesti noin 500–800 litraa. Kemikaalien käyttökohteet ja säiliöt sijaitsevat konehuoneessa, joka rakennetaan tiiviiksi, etteivät mahdolliset kemikaalivuodot pääse valumaan konehuoneen ulkopuolelle. Voimaloiden välisten ja sähköasemalle johtavien kaapeleiden ympärille asennetaan täysin tiiviit suojaputket ja liitokset.

Voimalat varustetaan etävalvonnalla ja automaattisella sammutusjärjestelmällä. Häiriötilanteen sattuessa voimala pysähtyy automaattisesti.

Tuulivoima-alueella sijaitsevan sähköaseman sekä akkuvaraston muuntajissa, katkaisimissa, kytkimissä ja muissa sähkökomponenteissa käytetään öljyä. Pohjavesiriskien vähentämiseksi akkuvaraston ja sähköaseman muuntajat toteutetaan mahdollisimman suurilta osin öljyvapailla kuivamuuntajilla. Lisäksi akkuvaraston ja sähköaseman maanvaraiset rakenteet suojataan läpäisemättömällä rakenteella. Mahdollisen onnettomuuden sammutusvedet ohjataan kokoomakaivoihin. Akkuvarastot on varustettu etävalvonnalla sekä automaattisella sammutusjärjestelmällä.

Hankkeen edetessä tuulivoimapuistolle laaditaan riskienhallinta- ja pelastussuunnitelma, jossa kuvataan, miten erilaisiin häiriö- ja onnettomuustilanteisiin on varauduttu.

Tuulivoimalan korkeuden vuoksi pelastuslaitoksella ei ole mahdollisuuksia sammuttaa tuulivoimalan konehuonepaloa, koska tähän sopivaa kalustoa ei ole käytettävissä ja sammutustyö on liian suuri riski sammutushenkilöstölle.

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö antaa asiasta seuraavan lausunnon.

Hankkeen rakentamiseen liittyvällä maa- ja kiviainesten otolla sekä voimalapaikkojen, nostoalueiden, sähkönsiirtoaseman, akkuvaraston, tiestön ja maakaapeleiden rakentamisella voi olla vaikutuksia pohjaveden laatuun ja määrään, kun toiminta tapahtuu pohjavesialueella. Toiminnan aikana riskit kohdistuvat lähinnä voimaloiden, sähkönsiirtoaseman ja akkuvaraston mahdollisiin häiriö- ja onnettomuustilanteisiin.

Arviointi-selostuksessa on esitetty rakentamisen ja toiminnan aikaisia erilaisia suojaustoimenpiteitä, joilla pohjaveteen kohdistuvia saastumisriskejä aiotaan vähentää. Ympäristöterveydenhuoltoyksikön näkemyksen mukaan saastumisriskiä ei asiakirja-aineiston perusteella voida kuitenkaan kokonaan poistaa, minkä vuoksi vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle ja etenkin sen muodostumisalueelle ei tulisi sijoittaa tuulivoimaloita, akkuvarastoja ja sähkönsiirtoasemia. Onnettomuuden toteutuessa seurauksena voi olla pohjaveden saastuminen, jolloin pohjaveden käyttö talousvesitarkoituksiin estyy. Saastuneen pohjaveden puhdistaminen on erittäin vaikeaa, pitkäaikaista ja joskus jopa

mahdotonta. Ympäristöterveydenhuoltoyksikön näkemyksen mukaan ympäristön-suojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton ja se koskee myös pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttamista.

Melumallinnuksen perusteella tuulivoimaloista aiheutuva melu ei ylitä valtioneuvoston asetuksessa 1107/2015 annettuja tuulivoimaloiden ulkomelun ohjearvoja eikä sosiaali- ja terveysministeriön asumis-terveysasetuksen 545/2015 pienitaajuuden melun toimenpiderajoja.

Välkemallinnuksen perusteella todennäköinen vuotuinen välkevaikutus ylittää Ruotsin 8 tunnin ja Tanskan 10 tunnin ohjearvon yhden asuinrakennuksen kohdalla. Ruotsin 30 minuutin päiväkohtainen todennäköinen välkeajan ohjearvo alittuu kaikissa häiriintyvissä kohteissa. Mallinnuksessa ei ole huomioitu puuston ja rakennusten aiheuttamaa peittovaikutusta. Suomessa ei ole määritelty välkevaikutukselle raja-arvoja tai suosituksia, mutta on suositeltu käytettävän muiden maiden raja-arvoja ja suosituksia välkkeen rajoittamisessa. Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena varautua jatkosuunnittelussa välkehaittojen vähentämiseen ainakin niiden voimaloiden suunnittelussa, joista aiheutuu edellä mainittujen ohjearvojen ylityksiä.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää terveyshaittojen ehkäisemiseksi välttämättömänä, että mikäli kaavoitusvaiheessa tai rakennuslupaa haettaessa todellinen voimalamalli muuttuu teknisiltä ominaisuuksiltaan mallinnuksissa käytetystä tyyppivoimalasta siten, että sillä voi olla vaikutusta melun tai välkkeen leviämiseen, tulee mallinnukset tarkistaa ennen rakennusluvan myöntämistä tositilannetta vastaaviksi. Tarvittaessa hankkeelta tulee edellyttää ympäristölupaa, mikäli kaavamääräyksissä tai rakennusluvassa ei voida asettaa riittäviä ehtoja melu- ja välkehaittojen estämiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi. Toiminnan käynnistyttyä tulee tarvittaessa mittauksin, näytteenotoin ja selvityksin varmistaa ja tarvittaessa seurata, ettei toiminnasta aiheudu terveyshaittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin eikä talousveden käyttöön.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö pitää tarpeellisena aktiivista, oikea-aikaista, monikanavaista ja säännöllisesti toistuvaa tiedottamista ja vuoropuhelua vaikutusalueen asukkaiden ja loma-asukkaiden kanssa, jotta he ovat tietoisia kulloisistakin rakentamisen aikaisista toimenpiteistä, niiden kestosta sekä miten haittoja aiotaan ehkäistä. Arviointiselostuksessa ehdotettu ihmisiin kohdistuvien vaikutusten seuraaminen asukaskyselyllä hankkeen valmistumisen jälkeen on suositeltavaa, koska lähialueella on vakituista loma-asutusta.

Ympäristöterveydenhuollon
ylitarkastaja

Erja-Riitta Tarhanen

Tiedoksi Päijät-Hämeen ympäristöterveys
Kouvola kaupunki, ympäristöterveys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihtelija: 0295 016 000
kirjaamo.etela@avi.fi | www.avi.fi

Tämä asiakirja ESAVI/5970/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/5970/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Tarhanen Erja-Riitta 13.03.2025 12:31

Maankäyttö ja ympäristö

27.3.2025

Hämeen ELY-keskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

litin kunta
kirjaamo@iitti.fi

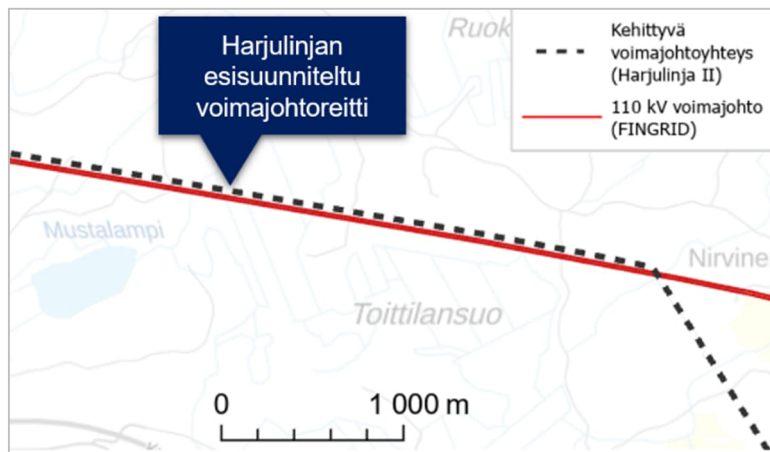
Lausuntopyyntö HAMELY/279/2023 13.2.2025 ja kunnan kuulutus 20.2.2025

Solarwind Finland Oy / Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus ja Anhavan tuulivoimaosayleiskaavan kaavaluonnos

Kiitämme lausuntopyynnöistä.

Tuulivoima-alueella sijaitsevat Fingridin 2 x 110 kV (kilovoltin) voimajohdot Korja-Heinola. Kuten toimme esille lausunnossamme vuonna 2023, tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna. YVA-selostuksen mukaan tuulivoimaloiden korkeus enintään 262 metriä. Kaavakartan yleisissä määräyksissä kuitenkin lukee, että ”yksittäisen tuulivoimalan kokonaiskorkeus (voimalan lavan ylin pyyhkäisykorkeus) saa olla enintään 340 metriä merenpinnasta”. Mikäli maksimikorkeus on 262 metriä, voimalat on sijoitettava 393 metrin etäisyydelle. Kaavaluonnoksessa tuulivoimaloiden 3 ja 4 etäisyys voimajohtosta on noin 310-340 metriä voimajohtosta, joten ne ovat liian lähellä voimajohtoa.

Joudumme ilmoittamaan, että Fingrid suunnittelee nykyisen 110 kV voimajohdon rinnalle yhtä tai kahta uutta 400 kV voimajohtoa osana Harjulinjaa. Näin ollen tuulivoima-alueen tuulivoimaloiden sijoitusta pitäisi harkita uudelleen, jotta kaavoitus mahdollistaa voimajohtoreitin hyödyntämisen. Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmassa on esitetty kyseinen Harjulinja-voimajohtoyhteys Haapajärveltä ja Kajaanista Etelä-Suomeen. Harjulinjan arvioitu valmistuminen on vuonna 2032. Fingrid valmistelee parhaillaan Harjulinjan YVA-menettelyitä. Harjulinja koostuu kahdesta erillisestä YVA-menettelystä. Tuulivoima-alueelle sijoittuva Harjulinja II-hankkeeksi nimetty YVA-menettely on tarkoitus käynnistää vuonna 2026. YVA-menettelyn reittien esisuunnittelu on varsin pitkällä. Anhavan tuulivoima-alueen kohdilla Fingridillä ei ole mahdollisuuksia muuttaa reittiä eri sijaintiin.

Kuva 1. Kehittyvä voimajohtoyhteys kartalla.

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Maankäyttö ja ympäristö

27.3.2025

Liittymisjohdon reitin suunnittelu ja sen tarkka sijoittuminen tulee yhteensovittaa Fingridin suunnitteilla olevien voimajohtohankkeiden kanssa. Liityntä Korian asemalle vaatii myös tarkan sijoitussuunnittelun, josta tulee sopia Fingridin kanssa.

On mahdollista, että alueella ilmenee muita johtotarpeita ja energiantuotantohankkeiden liityntöjä. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti luonteva paikka uusille voimajohtoille on nykyisten voimajohtojen käytävässä, ja tulevaisuudessa niihin kohdistuu yhä enemmän kehittämispainetta.

Toivoisimme hankkeesta vastaavan tai kaavanlaatijan yhteydenottoa Fingridiin (voimajohtojen reittisuunnittelun yhteyshenkilö on erikoisasiantuntija Pasi Saari, p. 030 395 5178, pasi.saari@fingrid.fi). Tavoitteena on keskustellen katsoa tilantarve ja löytää yhteiset ratkaisut, jotka mahdollistavat hankkeiden sujuvan toteutuksen.

Voimajohdot olisi hyvä osoittaa kaavassa vakiintuneesti omalla merkinnällään.

Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnot Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

YVA- ja kaava-asioiden yhteyshenkilö Fingridissä on Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

litin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto, Anhavan tuulivoimahankkeen YVA-selostus

Viranomaislautakunta 20.03.2025 § 13
106/11.00.02/2022

Valmistelija

Ympäristönsuojelutarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi, taru-tiina.kalliokuusi@iitti.fi, p. 040 559 6498

HAMELY/279/2023

Solarwind Finland Oy on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen (YVA-selostuksen) litin kuntaan suunnitteilla olevasta Anhavan tuulivoimahankkeesta. Tuulivoima-alue sijoittuu litin kuntaan Kausalan keskustaajamasta noin neljä kilometriä itään, välittömästi KymiRingin moottoriturheiluradan pohjoispuolelle.

Arviointiselostuksessa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä arvio todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Noin 890 ha laajuiselle hankealueelle suunnitellaan enintään kuuden tuulivoimalan rakentamista ja osayleiskaavaluonnoksessa voimaloita on kuitenkin viisi.

Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 262 metriä, yksikköteho 7–8 MW ja tuulivoimapuiston kokonaisteho enintään 48 MW. Sähkönsiirron osalta on arvioitu ympäristövaikutuksia kahden vaihtoehdon välillä: se liitetään sähköverkkoon tuulivoima-alueen sisällä Fingrid Oyj:n Korja-Heinola 110 kV voimajohtoon oman sähköaseman kautta tai se liitetään sähköverkkoon noin 10,5 km pituisella maakaapelilla Korian sähköasemalle.

Lausuntopyyntö ja sen julkiset liitteet ovat oheismateriaalina.

Esittelijä

Ympäristönsuojelutarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi

Päätösehdotus

Ehdotus lausunnoksi:

Kokonaisuudessaan vaihtoehdossa VE1 vaikutusten merkittävyys pohjavesiin arvioidaan kohtalaiseksi kielteiseksi. Kuten YVA-selostuksessakin todetaan, pohjavesiselvitystä tehdessä voimaloiden sijainnit eivät ole olleet tiedossa, minkä vuoksi selvitysalueet eivät ole riittävät. Myös onnettomuustilanteiden, niin tuulivoimaloiden kuin akkuvaraston ja sähköasemankin, vaikutuksia arvioitaessa tulisi pureutua syvemmin vahinkojen minimoimiseen, kuten sammutusjätevesien ja kemikaalivuotojen hallintaan. Pohjaveden pinnan alapuolelle asennettavien tuulivoimaloiden perustusten vaikutuksia tulisi arvioida tarkemmin. Pohjavesiselvityksessä ei ole arvioitu voimaloiden ja akkuvaraston vaikutuksia pohjaveden laatuun eikä purkamisvaiheessa perustusten jättämisen tai purkamisen vaikutuksia pohjaveden määrään tai laatuun. Purkamisvaiheessa tulisi lähtökohtaisesti hallitusti purkaa myös perustukset.

Melun yhteisvaikutuksia on arvioitu osittain puutteellisesti. KymiRingin ympäristöluvan meluraja-arvoissa on huomioitu vain radan toiminnasta aiheutuva melu. Toiminta-aika siellä on pääsääntöisesti klo 9-18, joiltain osin klo 9-20, mutta meluraja-arvot on asetettu klo 7-22 keskiäänitasolle. Tuulivoimaloista aiheutuva melu klo 7-9 ja 18-22 välisenä aikana voi kokonaisuutena arvioiden nostaa klo 7-22 keskiäänitasoa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Radan meluaville toiminnoille on asetettu vaatimuksia myös hiljaisista viikonlopuista, mikä tulisi huomioida melun yhteisvaikutusten arvioinnissa ja varmistaa hiljaisten viikonloppujen tarkoituksen toteutuminen.

Majoitusta ja muiden moottoriradan toimintaa tukevien palveluiden rakentuessa tuulipuiston osalta tulee kyseeseen ympäristölupatarpeen arviointi. Tuulivoimaloiden melu ja välke voivat vaikuttaa myös moottorirata-alueelle suunniteltujen majoitus- ja ravitsemuspalvelutilojen (motor village, toy barns sekä leirintäalue) käyttöön ajotoiminnan ulkopuolisena aikana. Alueet on merkitty moottoriradan asemakaavassa e-1- ja mkv-alueina.

Tuulivoima-alueella on maa-ainestenottoalue, jossa maisemointi on kesken. Maisemointisuunnitelma on tehty metsätalouskäyttöä varten. Mahdolliset muutokset alueen jatkokäytöstä voivat vaikuttaa alueen maisemointiin.

Muilta osin ympäristönsuojeluviranomainen ei ota kantaa YVA-selostukseen tai sen taustamateriaaleihin.

Päätös

Viranomaislautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa

26.03.2025

Sari Hatara
viranomaislautakunnan sihteeri

Tiedoksianto

Julkaistu 26.3.2025
Lähetetty 26.3.2025
☒ sähköpostitse
☐ kirjeitse
☐ muu

Jakelu

Hämeen ELY-keskus

Yhteystiedot

litin kunta
Rautatienkatu 20–22, PL 32
47401 Kausala
puh. 020 615 9600
faksi 020 615 9617
kirjaamo@iitti.fi

litin kunta

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Viranomaislautakunta

§ 13

20.03.2025

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 13

Muutoksenhakukielto

Seuraavista päätöksistä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 2. mukaan valittaa tai ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

LAUSUNTO

08.04.2025

112/03.00.02/2025

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lausuntopyyntö 13.02.2025, HAMELY/279/2023

Ilmatieteen laitoksen lausunto Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Solarwind Finland Oy suunnittelee tuulivoimahanketta litin kunnan alueelle Anhavaan. Tuulivoimahanke kattaa 6 voimalaa, joiden suunniteltu pyyhkäisykorkeus on enintään 262 metriä. Suunnittelualan pinta-ala on n. 890 ha.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt aineistoon ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuten on todettu aikaisemmassa lausunnossa 25.03.2023 (95/03.00.02/2023), Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Tarkennuskysymyksenä, OAS-suunnitelmassa oli kirjoitettu enintään viidestä voimalasta, kun taas YVA-suunnitelmassa puhutaan kuudesta voimalasta. Kumpi on nyt paikkaansa pitävä.

Lisäksi korjauksena sivulle 16, jossa on todettu, että Ilmatieteen laitoksen mukaan hankkeella ei ole vaikutuksia säätutkaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä säätutkasta. Tämä on väärä tulkinta lausunnostamme. Seuraamme kansainvälistä ohjeistusta, jossa 20 km:n etäisyyden jälkeen meillä ei ole lausuttavaa. Kuitenkin tuulivoimaloiden häiriökaiut näkyvät sääolosuhteista riippuen jopa 150 km etäisyydellä ja 60-70 km etäisyydellä häiriökaiut näkyvät tutkimuksissa merkittävän osan ajasta.

Helsingissä 09.04.2025

Annakaisa von Lerber

Säätutka-asiantuntija
Havaintopalvelut
annakaisa.von.lerber@fmi.fi

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 29
15141 LAHTI

Viite HAMELY/279/2023

Lausunto, ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Solarwind Finland Oy, Anhavan tuulivoimahanke, litti ja Kouvola

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa Solarwind Finland Oy:n ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisesta arviointiselostuksesta (YVA-selostuksen) koskien litin kuntaan suunnitteilla olevasta Anhavan tuulivoimahankkeesta.

Anhavan tuulivoimahanke koostuu tuulivoimapuistosta ja siihen tarvittavasta sähkönsiirrosta sekä akkuvarastosta. Tuulivoima-alueelle rakennetaan tuulivoimaloiden lisäksi sähköasema, akkuvarasto, maakaapelit tuulivoimaloilta sähköasemalle sekä tarvittavat huoltotiet ja nostoalueet. Tuulivoima-alue sijoittuu litin kunnan alueelle. Sähkösiirto hankealueelta on suunniteltu toteutettavan Korian sähköasemalle Kouvolaan joko ilmajohtona tai maakappelin olemassa olevaan johtokäytävään.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Vaikutusten arviointi on Kaakkois-Suomen osalta asianmukainen ja riittävä. Tuulivoimahankkeesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toimialueella sijaitseville Natura- ja luonnonsuojelualueille eikä pohjavesialueille. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat muuttavaan linnustoon. Yhden vuoden seurannan perusteella alue ei vaikuta olevan erityisen tärkeä muuton kannalta.

Sähkönsiirtoreitti vaihtoehdossa 2 on suunniteltu Korian sähköasemalle maakaapelina olemassa olevaan johtokäytävään, jolloin vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen jäävät vähäisiksi. Mikäli vaihtoehto tulee valituksi, tulee rakentamisvaiheessa kuitenkin ottaa huomioon, että nykyisen johtokäytävän ympäristössä sijaitsee muutamissa kohdissa EU:n tiukkaa suojelua edellyttävän lajin liito-oravan elinympäristöjä, joita ei tule heikentää. Mikäli rakentamistöiden aikana joudutaan kaatamaan puustoa, tulee sitä ennen tehdä asianmukaiset liito-oravaselvitykset.

Sähkönsiirron maakaapelivaihtoehdon osalta tulee rakentamisessa huomioida myös linjan sijoittuminen Napan 1-luokan pohjavesialueelle. Arviointiselostuksessa mahdollisia vaikutuksia ei ollut arvioitu kovinkaan tarkkaan huomioiden juuri Napan alueen erityispiirteet. Siirtolinjan kohdalla

9.4.2025

on mm. pohjavesilampi ja pohjavesi on muutenkin alueella lähellä maanpintaa. Nämä erityispiirteet tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Tuulivoimaloista aiheutuu jonkin verran maisemavaikutuksia myös Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toimialueelle. Merkittävimmät kielteiset vaikutukset kohdistuvat Kymijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, joka sijaitsee lähimmillään noin 3,5 kilometrin päässä. Näkymäalueanalyysin perusteella tuulivoimaloilla on paikoin laajoja näkyvyysalueita Kymijokivarren viljelyalueilla, mutta mutkittlevalla Kymijoen vesistöalueella näkyvyysalueet jäävät pääosin pienialaisiksi. Maisemavaikutus on alueen herkkyyden vuoksi arvioitu suureksi kielteiseksi. Alueen maisema on kuitenkin monin paikoin eri tavoin rakennettua ympäristöä ja tuulivoimaloiden vähäisen määrän vuoksi muutos nykytilanteeseen ei monin paikoin ole suuri.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt hydrogeologi Katriina Keskitalo ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikön sijainen luonnonsuojelupäällikkö Tuula Tanska.

Tämä asiakirja KASELY/370/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/370/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Keskitalo Katriina 09.04.2025 15:49

Ratkaisija Tanska Tuula 09.04.2025 15:49

Tekninen lautakunta

09.04.2025

Ote pöytäkirjasta: Tekninen lautakunta 09.04.2025**Lausunto litin Anhavan tuulivoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
4216/00.04.00/2023****Tekninen lautakunta 09.04.2025 § 72**

Valmistelija: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235,
olli.ruokonen@kouvola.fi

Yhteenveto

Hämeen ELY-keskus varaa Kouvolan kaupungin kaavoitusviranomaiselle mahdollisuuden lausua litin Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA). Tässä asiakohdassa esitetään Kouvolan kaupungin kaavoitusviranomaisen lausunto em. YVA-selostuksesta.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kouvolan kaupungin 1.1.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 26 §:n mukaisesti tekninen lautakunta vastaa mm. alueidenkäyttölain mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille säädettyjä tai määrättyjä tehtäviä. Lausuntoa on pyydetty Kouvolan kaupungin kaavoitusviranomaiselta, joten teknisellä lautakunnalla on toimivalta lausunnon antamisessa.

Lausunto:Tausta

Solarwind Oy suunnittelee Anhavan tuulivoimapuiston rakentamista litin kunnan alueelle. Tuulivoima-alue sijoittuu Kausalan keskustaajamasta noin neljä kilometriä itään, KymiRingin moottoriturheiluradan pohjoispuolelle. Matkaa litin kunnan ja Kouvolan kaupungin rajalle on runsas kilometri ja Kouvolan Kuusankosken kaupunginosan alueelle noin viisi kilometriä. Hankkeen sähkönsiirtoyhteysvaihtoehto ulottuu osin Kouvolan kaupungin alueelle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja VE0 ja VE1. Vaihtoehdossa VE0 hanketta ei toteuteta ja vaihtoehdossa VE1 alueelle rakennetaan 6 yksikköteholtaan 7–8 MW:n tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 262 metriä. Tässä lausunnossa on keskitytty vaihtoehdon VE1 vaikutuksiin.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus oheisaineistoinen on nähtävillä 13.4.2025 asti verkkosivuilla: www.ymparisto.fi/anhavantuulivoimaYVA

Energiamurros

Eteläinen Suomi on sähkön osalta kulutuspainotteista aluetta, joten uusille sähköntuotantohankkeille on suuri tarve. Sähkön tarvetta lisäävät mm. teollisuuden sähköistyminen ja uudet sähköintensiiviset toimialat kuten datakeskukset. Hanke vastaa positiivisella tavalla kasvavaan uusiutuvan energian tarpeeseen ja ilmastotavoitteisiin.

Pohjavedet

Arvioinnissa esitetyistä kuudesta tuulivoimalasta neljä sijoittuisi Ruokosuon 1-luokan pohjavesialueelle. Hankkeen vaikutuspiirissä sijaitsee Kouvolan Vesi Oy:n Ruokosuon vedenottamo. Ruokosuon vedenottamo on Kouvolan Vesi Oy:n viidenneksi suurin vedenottamo ja se on jatkuvatoimisesti käytössä. Vedenottamolta vettä johdetaan niin litin kuin Kouvolankin alueelle. Pohjavesialueen mahdollinen pilaantuminen aiheuttaisi merkittävän riskin talousveden jakelulle Kouvolan toiminta-alueella. Ruokosuon vedenottamon- ja pohjavesialueen käyttäminen talousvedentuottamiseen tulee turvata myös tulevaisuudessa. Vedenottoon ja vesihuoltoon liittyvien rakenteiden rakentamisen ja ylläpidon tulee olla mahdollista jatkossakin.

Arviointiselostuksessa vaikutusten merkittävyys pohjavesiin on arvioitu ”kohtalaiseksi kielteiseksi”. Pohjavesiin mahdollisesti päätyvä kuormituksen on arvioitu jäävän paikalliseksi, lyhytaikaiseksi ja määrältään pieneksi. Selostuksen mukaan pysyvää pohjaveden laadun heikentymistä tai pinnankorkeuden muutosta ei koituisi. Mahdollinen riski haittavaikutuksia voisi syntyä voimaloiden rakentamisvaiheessa tai onnettomuustilanteessa (voimaloiden öljyt).

Tuulivoimaloiden ohella myös energiavarastoinnin alue sijoittuisi pohjavesialueelle ja pohjaveden muodostumisalueelle. Energiavarastoista saattaisi aiheutua riski pohjavesille palotilanteessa likaantuneiden sammutusvesien myötä. Energiavarasto on esitetty sijoitettavaksi maastossa vanhaan soranottokuoppaan, joten mikäli likaantuneita sammutusvesiä pääsisi maastoon, ne tulisivat imeytymään maahan pohjaveden muodostumisalueella. Energiavarastot tulisi riskien välttämiseksi sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Hankkeen jatkosuunnittelussa on varmistettava, että missään olosuhteissa Ruokosuon pohjavesialueelle ei aiheudu pilaantumisriskiä eikä vedenotto vaarannu. Jatkosuunnittelussa suositellaan tutkimaan tuulivoimaloille vaihtoehtoisia sijainteja pohjavesialueen ulkopuolelta.

Virkistyskäyttö

YVA-ohjelmavaiheessa Kouvola kaavoitusviranomaisen lausunnossa virkistyskäytöstä todettiin, että Anhavan alueen läpi kulkee litin ja Kuusankosken taajamia ja niiden virkistysalueita yhdistäviä ylimatekunnallisia virkistysreittejä. Talvisin alueella on latuyhteyksiä. Aloituvaiheen lausunnossa toivottiin YVA-menettelyssä huomioitavan em. ylikunnalliset ja ylimatekunnalliset virkistysreitit. Hankkeessa on hyvä arvioida mahdolliset tuulivoiman ja virkistyskäytön yhteensovittaminen ja turvallisuusnäkökulmat. Riski ulkoilijoille voisi YVA-selostuksen mukaan aiheutua talviaikaan tuulivoimalan lavasta irtaavasta jäältä. Selostuksen mukaan jäätävien olosuhteiden aikaan voimaloiden lähellä liikkumista on hyvä välttää. Lähimmillään voimala sijoittuisi n. 180 metrin päähän ulkoilureitistä/ladusta. Selostuksessa on tuotu esille jäätämiskä riskiä pienentäviä teknisiä ratkaisuja kuten jäätunnistustekniikka ja lapalämmitys. Ulkoilureittien ja voimaloiden välisen etäisyyden ja/tai voimaloissa käytetyn tekniikan tulisi olla sellainen, ettei henkilövahinkojen riskiä synny. Aluetta halkovat olemassa olevat ja sekä litin että Kouvola kuntalaisille tärkeät ulkoiluyhteydet on hyvä huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Muut vaikutukset

Suunnitellut tuulivoimalat tulisivat jossain määrin näkymään myös Kouvola kaupungin alueelta katsottaessa. Näkyvyyden ei arvioida aiheuttavan merkittävää maisemahaittaa. Selvitysten perusteella voimaloista ei aiheudu häiritsevää melua tai välkettä Kouvola kaupungin alueelle.

Kaava-alueen halki kulkee Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohtot Korja-Heinola. Lisäksi Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmassa on esitetty uuden 400 kV Harjulinjaksi nimetyn voimajohtoyhteyden suunnittelua ja rakentamista pohjoisesta Suomesta etelään, jossa se kytkeytyisi Korian sähköasemaan. Seudun sähkönsiirtoverkon toimivuuden ja tulevaisuuden kehitystarpeiden turvaamiseksi em. olemassa olevat ja suunnitteilla olevat voimajohtokäytävät tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa ja jatkosuunnittelussa.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on **oheismateriaalina**.

Asiantuntijana kokouksessa ja vastaamassa kysymyksiin on kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen@kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää antaa Hämeen ELY-keskukselle edellä esittelytekstissä esitetyn lausunnon Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Tekninen lautakunta

09.04.2025

Tekninen lautakunta päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 10.4.2025 lukien.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tekninen lautakunta piti teknisen tauon tämän asian käsittelyn aikana klo 16.08 - 16.11.

Tekninen lautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Olli Ruokoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa:

Kouvolassa 10.04.2025

pöytäkirjanpitäjä Minna Pesonen

*** Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti. ***

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 72

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätöksen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

Pykälän nähtäville asettaminen

Pykälä on julkaistu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 10.4.2025

Päätöksen tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse seuraavasti:

Päätöksen saaja: Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Päätöksen lähettämispäivä: 10.4.2025

Lähettilä: hallintosihteeri Minna Pesonen

Teknisen lautakunnan lupajaosto

01.04.2025

Ote pöytäkirjasta: Teknisen lautakunnan lupajaosto 01.04.2025**Lausunto litin Anhavan tuulivoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
4216/00.04.00/2023****Teknisen lautakunnan lupajaosto 01.04.2025 § 35**

Valmistelija: terveydensuojelusuunnittelija Mari Järvinen, puh. 020 615 8074, mari.jarvinen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

litin Anhavan alueelle on suunnitteilla tuulivoimapuisto. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus on valmistunut. YVA-arviointiselostuksessa on arvioitu kahta vaihtoehtoa, joista toisessa hanke toteutuu ja toisessa ei. Arviointiselostuksessa on arvioitu ympäristövaikutuksia hyvin laajasti, mm. luontoarvojen, melun, välkkeen ja pohjaveden kanalta.

Tuulivoimaloiden melu- ja välkevaikutukset ovat vähäisiä läheisille asuin- ja vapaa-ajankiinteistöille. Rakennettavista voimaloista neljä sijoittuu Ruokosuon pohjavesialueelle, joista kolme pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueelle. Ruokosuon pohjavesialueella on Kouvolan Vesi Oy:n vedenottamo. Pohjaveden virtaussuunta on tuulivoimaloista vedenottamon suuntaan. Ympäristönsuojelun ja terveysturvallisuuden yhteisessä lausunnossa otetaan kantaa erityisesti pohjaveden pilaantumisen riskiin. Teknisen lautakunnan lupajaostolle esitetään, että se hyväksyy lausuntoesityksen.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt Kouvolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa Anhavan tuulivoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 13.4.2025 mennessä. Asiakirjat ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkopalvelussa: www.ymparisto.fi/anhavantuulivoimaYVA

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 27 §:n mukaan teknisen lautakunnan lupajaosto toimii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena.

Anhavan tuulivoimalahanke

Solarwind Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista littiin. Alueelle rakennetaan tuulivoimaloiden lisäksi sähköasema, akkuvarasto,

maakaapelit tuulivoimaloilta sähköasemalle sekä tarvittavat huoltotiet ja nostoalueet. Hankealueen koko on 890 hehtaaria. Rakentamisvaiheen arvioidaan kestävän noin 1–2 vuotta. Hankkeeseen valittavien tuulivoimalatyypin tekniset yksityiskohdat eivät ole vielä tiedossa.

YVA-selostuksessa arvioitavat vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: litin Anhavaan rakennetaan kuusi yksikköteholtaan 7–8 MW:n tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 262 metriä ja kokonaisteho maksimissaan 48 MW.

Tuulivoimahanke on tarkoitus liittää Fingrid Oyj:n Korja-Heinola 110 kV:n voimajohtoon ensisijaisesti tuulivoima-alueen sisällä oman sähköaseman kautta (SVE1). Mikäli voimajohtoon liittyminen edellä mainitulla tavalla ei ole mahdollista, tarkastellaan myös noin 10,5 kilometrin pituisen maakaapelin rakentamista Korian sähköasemalle (SVE2). Sähkön-siirtoreitti ulottuu osin Kouvola kaupungin alueelle nykyiseen johtoaukeaan.

Melu ja välke

YVA-arviointiselostusta varten on laadittu melu- ja välkemallinnus. Melumallinnuksen tulosten mukaan tuulivoimaloiden aiheuttamat melutasot alittavat ohjearvon 40 dB kaikkien asuin- ja vapaa-ajanrakennusten ulkoalueilla ja matalataajuisen melun tasot pysyvät kaikkien rakennusten kohdalla asumisterveysasetuksessa asetettujen toimenpiderajojen alapuolella. Välkemallinnuksen perusteella välkevaikutuksen alueella sijaitsee kuusi asuin- tai vapaa-ajanrakennusta. Mallinnusten mukaan todennäköinen vuotuinen välkevaikutus ylittää Ruotsin 8 tunnin ja Tanskan 10 tunnin ohjearvon yhden asuinrakennuksen kohdalla. Todennäköinen päiväkohtainen maksimivälke pysyy kaikkien asuin- ja lomarakennusten kohdalla alle Ruotsin 30 minuutin päiväkohtaisen ohjearvon.

Pohjavesi

Ruokosuo pohjavesialueella on Kouvola Vesi Oy:n käytössä oleva vedenottamo. Rakennettavista voimaloista neljä sijoittuu Ruokosuo pohjavesialueelle. Näistä kolme sijoittuu pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueelle paikoille, joilta pohjaveden virtaussuunta on läheisen vedenottamon suuntaan. Voimala T1 rakennetaan korkeammalle maastoon, jossa pohjaveden pinta on syvällä. Voimalat T2 ja T3 sijoittuvat entisille maa-aineksen ottopaikoille, joissa pohjavedenpinta on lähellä maanpintaa. Voimaloiden perustustasoa korotetaan tarvittaessa siten, että voimaloiden perustusten ja pohjaveden pinnan väliin jää riittävä suojakerros. Etäisyyttä vedenottamoihin on vähintään voimaloiden

korkeuden verran. Sähköasema ja akkuvarasto on tarkoitus sijoittaa entiselle maa-ainesten-ottoalueelle Ruokosuon pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueelle.

Sähkönsiirtoreitti SVE1 kulkee tuulivoima-alueella lyhyen matkan ja sijoittuu Ruokosuon pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueelle. Sähkönsiirtoreitti SVE2 alkaa tuulivoima-alueelta Ruokosuon pohjavesialueelta ja kulkee tuulivoima-alueen ulkopuolella olevan Napan pohjavesialueen (1-luokka) länsiosan poikki. Napan pohjavesialueella sijaitsee Kouvola Vesi Oy:n kaksi varavedenottamoa ja Napan vesiosuuskunnan kaivo.

Hankkeen pohjavesivaikutuksia varten tehtiin pohjavesiselvitys (WSP 8.3.2024). Selvitystä tehtäessä hankkeen toteutuksen kaikkia yksityiskohtia kuten voimaloiden, sähköaseman ja akkuvaraston sijainteja ei ollut vielä tiedossa.

Vedenottamon läheisyyden vuoksi voimaloihin T1, T2 ja T3 liittyvät rakennustyöt muodostavat merkittävän riskin pohjavedelle. Näissä sijainneissa myös mahdollisilla öljy- tai polttoainevuodoilla on riski päätyä nopeasti pohjaveteen ja edelleen vedenottamolle. Tuulivoimaloiden toiminnan aikana merkittävimmät vaikutukset maaperään voivat aiheutua mahdollisista onnettomuus- ja häiriötilanteista. Hankkeesta ei kuitenkaan YVA-selostuksen mukaan arvioida aiheutuvan pysyvää pohjaveden laadun heikentymistä tai pinnankorkeuden muutosta, mutta pohjaveden samentumisvaikutukset ovat mahdollisia.

Pohjavesivaikutuksia voidaan seurata tuulivoima-alueelle asennetuista pohjaveden havainnointiputkista sekä Ruokosuon vedenottamolta. Arviointiselostuksessa pohjaveden seuranta on suositeltu tehtävän ennen rakentamista, rakentamisen aikana sekä rakentamisen jälkeen. Voimaloiden T2 ja T3 sijaintien läheisyydessä on pohjaveden havaintoputkia, joita on aktiivisesti käytettävä pohjaveden laadun ja pinnankorkeuden seurantaan. Lisäksi hanketoimija on valmis asentamaan tarvittavia lisähavaintoputkia käytönaikaisen pohjaveden seurannan tukemiseksi.

Ruokosuon vedenottamon vesilain mukaisessa suoja-aluepäätöksessä vuodelta 1977 merkittävin määräys hankkeen osalta on, että lähisuoja-alueelle ei ole sallittua rakentaa uusia moottoriajoneuvoilla kulkemista varten tarkoitettuja teitä ja pysäköintipaikkoja, ellei niiltä tulevia vesiä johdeta tiiviissä putkissa tai avo-ojissa lähisuoja-alueen ulkopuolelle. Hanketoimija on ilmoittanut, ettei lähisuoja-alueelle rakenneta teitä.

Ympäristöriskit ja häiriötilanteet

Arviointiselostuksen mukaan voimaloiden ja maakaapeleiden rakentamisvaiheeseen liittyy mahdollinen ympäristöriski, mikäli kuljetuksessa

taphtuu onnettomuus, esimerkiksi polttoaineisiin ja kemikaalien varastointiin tai käsittelyyn liittyen. Myös purkuvaihe lisää liikennettä alueella hetkellisesti.

Käytönaikaisia mahdollisia häiriö- ja onnettomuustilanteita ovat kemikaalivuodot, tulipalot, jään putoamisesta aiheutuvat henkilö- ja omaisuusvahingot, voimalan rakenteiden vaurioituminen, huoltohenkilöstön tapaturmat, voimalan osien irtoaminen tai voimalan kaatuminen, voimalaan törmäminen tai ilkivalta.

Tuulivoimalan toiminnan aikana merkittävimmät vaikutukset maaperään voivat aiheutua mahdollisista onnettomuus- ja häiriötilanteista, jolloin tuulivoimalan hydraulikkaöljyä ja jäähdytysnestettä voi päästä valumaan maaperään. Voimalassa käytetään öljyä tyypillisesti noin 500–800 litraa. Kemikaalien käyttökohteet ja säiliöt sijaitsevat tuulivoimalan tornin päällä olevassa konehuoneessa, joka rakennetaan tiiviiksi, etteivät mahdolliset kemikaalivuodot pääse valumaan konehuoneen ulkopuolelle. Voimaloiden välisten ja sähköasemalle johtavien kaapeleiden ympärille asennetaan täysin tiiviit suojaputket ja liitokset.

Tuulivoimala-alueella sijaitsevan sähköaseman sekä akkuvaraston muuntajissa, katkaisimissa, kytkimissä ja muissa sähkökomponenteissa käytetään öljyä. Pohjavesiriskien vähentämiseksi akkuvaraston ja sähköaseman muuntajat toteutetaan mahdollisimman suurilta osin öljyvaipalla kuivamuuntajilla. Lisäksi akkuvaraston ja sähköaseman maanvaraiset rakenteet suojataan läpäisemättömällä rakenteella. Mahdollisen onnettomuuden sammutusvedet ohjataan kokoomakaivoihin. Akkuvastot ja voimalat varustetaan etävalvonnalla sekä automaattisella sammutusjärjestelmällä. Häiriötilanteen sattuessa voimala pysähtyy automaattisesti.

Tuulivoimalan korkeuden vuoksi pelastuslaitoksella ei ole mahdollisuuksia sammuttaa tuulivoimalan konehuonepaloa, koska tähän sopivaa kalustoa ei ole käytettävissä ja sammutustyö on liian suuri riski sammutushenkilöstölle.

Esitys lausunnoksi

Alue sijaitsee osin veden hankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella ja osa alueesta lisäksi Kouvola Vesi Oy:n Ruokosuo vedenottamon kaukosuojavyöhykkeellä. Kaikilta kaukosuoja-alueella sijaitsevilta voimaloilta (3 kpl) pohjaveden virtaussuunta on vedenottamoon päin. Pohjavesiselvityksen (WSP 8.3.2024) selostusosiossa todetaan, että alueen hyödyntämisessä tulisi välttää Ruokosuo vedenottamon lähi-suoja-alueen lisäksi kaukosuoja-aluetta, sekä Ruokosuo suoaluetta. Kouvola kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen tuo esiin ristiriidan, että kuitenkin pohjavesiselvityksen suosituk-

sisä on huomioitu vain vedenottamon lähisuoja-alueen jättäminen uuden rakentamisen tai tiestön leventämisen ulkopuolelle, eikä kauko-suoja-aluetta enää tässä vaiheessa ole huomioitu vältettävänä alueena.

YVA-arviointiselostuksesta käy ilmi, ettei voimaloiden, sähköaseman ja akkuvarastojen sijaintia ollut päätetty pohjavesiselvityksen aikaan. Nyt tiedossa olevien voimaloiden sijoittelun perusteella pohjavesi on lähempänä maanpintaa. Lisäksi voimalan perustustekniikka valitaan voimalakohtaisesti maaperätutkimuksen perusteella. Kouvola kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen korostaa, että etenkin entisille maa-aineksen otto paikoille sijoittuvien voimaloiden T2 ja T3 osalta on aiheellista tarkastella pohjavesivaikutuksia tarkemmin sijainti- ja maaperätutkimusten perusteella, sillä suojaavia pintamaakerroksia ei YVA-arviointiselostuksen mukaan niiden kohdalla enää ole. Mikäli hankkeen edetessä toteutuvat voimalat, sähköasemat ja akkuvarastot poikkeavat suunnitelluista sijainneista tai teknisiltä ja/tai rakenteellisilta ominaisuuksiltaan, tulee kokonaisvaikutuksia tarkastella uudelleen.

Tuulivoimaloissa olevia kemikaaleja ovat mm. hydraulikkaöljyt ja jäähdytysnestet. Voimalakohtaiset muuntajat sijaitsevat voimalatyypistä riippuen joko konehuoneessa, tornin sisäisessä muuntamotilassa tai tornin ulkopuolella muuntamokopissa. Muuntajat varustetaan valuma-altailla tai suositetaan öljyvapaita kuivamuuntajia. Akkuvaraston ja sähköaseman maanvaraiset rakenteet suojataan joko bentoniittimatolla, muovikalvolla tai vastaavalla rakenteella. Kouvola kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen katsoo, että pohjavesialueella suojaukset tulee toteuttaa kaksoispidätyksen periaatteen mukaisesti.

litin pohjavesien suojelusuunnitelmassa (Arolahden, Tillolan, Ruokosuo ja Vuolenkosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, 2014) on linjattu, että uudet pohjavedelle riskiä aiheuttavat toiminnot tulee ensisijaisesti pyrkiä sijoittamaan pohjavesialueiden ulkopuolelle. YVA-arviointiselostuksessa on esitetty tuulivoimaloiden rakentamisen ja toiminnan aikaisia erilaisia suojaustoimenpiteitä, joilla pohjaveteen kohdistuvia saastumisriskejä aiotaan vähentää. Pohjaveden saastumisriskiä ei esitettyjen suojaustoimenpiteiden avulla voida kuitenkaan kokonaan poistaa.

Kouvola kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen korostaa, että uusia pohjavedelle riskiä aiheuttavia toimintoja, kuten nyt suunniteltuja tuulivoimaloita, akkuvarastoja ja sähkönsiirtoasemia, ei tule sallia pohjavesialueelle vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle. Ruokosuo pohjavesialue on vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue ja sieltä olevalta Kouvola Vesi Oy:n vedenottamolta johdetaan vettä jatkuvatoimisesti Korian ja Elimäen taajamiin sekä osaltaan Kouvola taajamaan. Ruokosuo vedenottamolta johdetaan vettä myös litin kunnan alueelle. Onnettomuus- ja sabotaasitilanteissa voi pohjavesi

Teknisen lautakunnan lupajaosto

01.04.2025

saastua ja tällä olisi mittavia vaikutuksia myös Kouvolan kaupungin vesihuollolle. Pohjaveden saastumisella on usein hyvin pitkäaikaiset seuraukset ja puhdistaminen on vaikeaa. Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto on ehdoton ja se koskee myös pohjaveden pilaantumisen vaaran aiheuttamista.

Lisätietoja: ympäristöpäällikkö Marleena Kuitikka, puh. 020 615 8016, marleena.kuitikka(at)kouvola.fi, ympäristötarkastaja Riina Muhonen, puh. 020 615 8032, riina.a.muhonen(at)kouvola.fi, terveydensuojelusuunnittelija Mari Järvinen, puh. 020 615 8074, mari.jarvinen(at)kouvola.fi

Rakennusvalvontapäällikön ehdotus:

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää antaa Hämeen ELY-keskukselle litin Anhavan tuulivoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta edellä esitetyn lausunnon.

Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa:

Kouvolassa 07.04.2025

pöytäkirjanpitäjä Kirsi Kaalinpää

*** Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti. ***

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 35

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätöksen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

Pöytäkirjan nähtäville asettaminen

Pöytäkirja on julkaistu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 7.4.2025

Päätöksen toimittaminen asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostilla seuraavasti:

Hämeen ELY-keskus

Päätöksen lähettämispäivä: 7.4.2025

Lähettiläjä: hallintosihteeri Kirsi Kaalinpää

Kaupunginhallitus

07.04.2025

Ote pöytäkirjasta: Kaupunginhallitus 07.04.2025**Lausunto litin Anhavan tuulivoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
4216/00.04.00/2023****Kaupunginhallitus 07.04.2025 § 92**

Valmistelija: tekninen johtaja Hannu Tylli, puh. 020 615 8570,
hannu.tylli(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Hämeen ELY-keskus varaa Kouvola kaupunginhallitukselle mahdollisuuden lausua litin Anhavan tuulivoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA). Tässä asiakohdassa esitetään Kouvola kaupunginhallituksen lausunto em. YVA-selostuksesta.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kokonaisuudessaan lausuntopyyntö on osoitettu Kouvola kaupungin osalta kaupunginhallitukselle, kaavoitusviranomaiselle, ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ympäristöterveydensuojelulle. Viranomaispalvelut ja tekninen lautakunta lausuvat osaltaan asiassa. Kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupunginhallitus kuitenkin valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Hallintosäännön 21.2§:n mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin monijäseniselle toimielimelle. Siten kaupungin lausunnon asiassa antaa kaupunginhallitus.

Hämeen ELY-keskus pyytää lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 13.4.2025 mennessä.

Lausunto*Tausta*

Solarwind Oy suunnittelee Anhavan tuulivoimapuiston rakentamista litin kunnan alueelle. Tuulivoima-alue sijoittuu Kausalan keskustaajamasta noin neljä kilometriä itään, KymiRingin moottoriturheiluradan pohjoispuolelle. Matkaa litin kunnan ja Kouvola kaupungin rajalle on runsas kilometri ja Kouvola Kuusankosken kaupunginosan alueelle noin viisi kilometriä. Hankkeen sähkönsiirtoyhteysvaihtoehto ulottuu osin Kouvola kaupungin alueelle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja VE0 ja VE1. Vaihtoehdossa VE0 hanketta ei toteuteta ja vaihtoehdossa VE1 alueelle rakennetaan 6 yksikköteholtaan 7–8 MW:n tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 262 metriä.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus oheisaineistoinen on nähtävillä 13.4.2025 asti verkkosivuilla: www.ymparisto.fi/anhavantuulivoimaYVA

Uusiutuva energia ja energiamurros

Suomella on erinomaiset mahdollisuudet kääntää käynnissä oleva energiamurros uusiksi menestystekijöiksi. Avainasemassa ovat investoinnit uusiutuvaan tuuli- ja aurinkoenergiaan. Kouvola on kaupunkistrategiansa mukaisesti kohti hiilineutraaliutta kulkeva uusiutuvan energian kaupunki. Kouvolaassa kasvukärkenä ovat yritykset, joille alueella on rohkaiseva investointiympäristö.

Uusiutuvan energian hankkeet ovat tärkeitä alueellisia elinvoiman lisääjiä. Hankkeet ovat jo itsessään hyvin merkittäviä investointeja. Lisäksi ne mahdollistavat energiaa käyttävän teollisuuden investointeja alueelle.

Kouvolaassa uusiutuvan energian tarve on kasvamassa merkittävästi. Kouvola on jo nyt sähkön osalta kulutuspainotteista aluetta ja ero alueen tuotantoon on kasvamassa entisestään. Kouvolaasta on kasvamassa merkittävä datakeskusten keskittymä ja ensimmäiset hankkeet ovat jo parhaillaan rakentumassa. Nykyinen teollisuus on enenevissä määrin siirtymässä sähköisiin energiatuotantomuotoihin ja investointeja on jo toteutettu. Myös vihreässä vedyssä ja sen jatkojalostamisessa korkea arvon tuotteiksi on alueella erinomaiset edellytykset. Sähkön tuotannon ja kulutuksen epätasapainosta aiheutuva uhakuva on teollisten investointien siirtyminen muualle, uusiutuvan sähkön tuotantopainotteisille alueille.

Itäisen Suomen tuulivoimarakentamisessa on tällä hetkellä hyvin rajalliset mahdollisuudet ja potentiaalisia alueita on vähän. Tuulivoimarakentamisen suurimpana esteenä aluevalvontajärjestelmien aiheuttamat rajoitteet, minkä seurauksena tuulivoimahankkeet keskeytyvät jo hyvin alkuvaiheessa puolustusvoimien kielteiseen lausuntoon. Tämän takia tuulivoimaan potentiaalisten alueiden ja hankkeiden aktiivinen edistäminen ja sopivien ratkaisujen löytäminen on erittäin tärkeää. Kouvolaassa maakuntakaavassa on 5 tuulivoimaan merkittyä aluetta. Iitin Anhavalle suunniteltu tuulivoima-alue jatkuu maakuntakaavassa myös Kouvolan puolelle Miehonkankaalle. Miehonkangas nähdään Kouvolaassa potentiaaliselle alueena energiantensiiviselle teollisuudelle ja uusiutuvan energian tuotannolle.

Pohjavedet

Arvioinnissa esitetyistä kuudesta tuulivoimalasta neljä sijoittuisi Ruokosuon 1-luokan pohjavesialueelle. Hankkeen vaikutuspiirissä sijaitsee Kouvolan Vesi Oy:n Ruokosuon vedenottamo. Ruokosuon vedenottamo on Kouvolan Vesi Oy:n viidenneksi suurin vedenottamo ja se on jatkuvatoimisesti käytössä. Vedenottamolta vettä johdetaan niin litin kuin Kouvolankin alueelle. Pohjavesialueen mahdollinen pilaantuminen aiheuttaisi merkittävän riskin talousveden jakelulle Kouvolan toiminta-alueella. Ruokosuon vedenottamon- ja pohjavesialueen käyttäminen talousvedentuottamiseen tulee turvata myös tulevaisuudessa. Vedenottoon ja vesihuoltoon liittyvien rakenteiden rakentamisen ja ylläpidon tulee olla mahdollista jatkossakin.

Mahdollinen riski haittavaikutuksia voisi syntyä voimaloiden rakentamisvaiheessa tai onnettomuustilanteessa (voimaloiden öljyt). Hankkeen jatkosuunnittelussa on varmistettava, että missään olosuhteissa Ruokosuon pohjavesialueelle ei aiheudu pilaantumiseriskä eikä vedenotto vaarannu. Jatkosuunnittelussa suositellaan tutkimaan tuulivoimaloille vaihtoehtoisia sijainteja pohjavesialueen ulkopuolelta.

Muuta

litin ja Kuusankosken välisellä alueella on ulkoiluun ja virkistäytymiseen liittyviä arvoja, jotka on hyvä huomioida voimaloiden sijoittumisessa ja turvallisuuskysymyksissä.

Sähkönsiirron kantaverkon kehittämisen ja ylläpidon mahdollisuudet tulee turvata alueella.

Maiseman muutoksesta, melusta tai välkkeestä ei katsota aiheutuvan Kouvolan kaupungille alueelle merkittävää haittaa.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on **oheismateriaalina**.

Lisätietoja: tekninen johtaja Hannu Tylli, puh. 020 615 8570, hannu.tylli(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää antaa Hämeen ELY-keskukselle edellä esittelytekstissä esitetyn lausunnon Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 8.4.2025 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

07.04.2025

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 8.4.2025 lukien.

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa:

Kouvolassa 08.04.2025

hallintosihteeri Heli Pykälistö

*** Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti. ***

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 92

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

Hämeen ELY-Keskus
PL 29
15141 Lahti
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Viite

Anhavan tuulivoimahankkeen, Iitti, Kouvola, ympäristövaikutusten arviointimenettely
Asianumero: HAMELY/279/2023

Lausunto

Hämeen ELY-Keskus on lähettänyt 13.2.2025 Kouvolan Vesi Oy:lle lausuntopyynnön Solarwind Finland Oy:n Iitin kunnan alueelle laaditusta Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kirjattu mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen. *”Kokonaisuudessaan vaihtoehdossa VE1 vaikutusten merkittävyys arvioidaan kohtalaiseksi kielteiseksi. Voimaloiden vähäinen määrä vähentää vaikutusten suuruutta ja pienentää myös onnettomuusriskiä. Pysyvää pohjaveden laadun heikentymistä tai pinnankorkeuden muutosta ei hankkeesta koidu. Pohjavesiin mahdollisesti päätyvä kuormitus jää paikalliseksi, lyhytaikaiseksi ja määrältään pieneksi. Lisäksi se ei ole laadultaan erityisen haitallista, koostuen lähinnä samentumaa aiheuttavasta kiintoainekuormituksesta. Mahdollista pohjaveden pinnan alentamista voidaan tarvita rakentamis- ja purkamisvaiheessa.”*

Mahdolliset pohjaveden laatuun tai määrään vaikuttavat tekijät alueella aiheuttavat kuitenkin enemmän kuin kohtalaisen kielteisen vaikutuksen. Kartoilla on esitetty Anhavan tuulivoimapuistolle varattuja tuulivoimalaitosten ohjeellisia sijainteja sekä energiahuollon alue. Lähes kaikki tuulivoimalaitoksista (pois lukien voimala 5 ja 6) ja energiahuollon alue sijaitsevat pohjavesialueella, pohjavedenmuodostumisalueella sekä Ruokosuon vedenottamon kaukosuoja-alueella. Energiahuollon alue sekä useampi voimalaitoksista sijaitsee tämän lisäksi vedenottamoon nähden pohjaveden oletetun virtaussuunnan yläpuolella.

Ruokosuon pohjavesialueella pohjavedenpinta vaihtelee välillä 2–10 metriä maanpinnasta. Tuulivoimaloiden perustukset voivat rakennussyvyyden vuoksi aiheuttaa vaikutuksia pohjaveden tasoon ja laatuun. Ruokosuon pohjavesialueella voimalan perustaminen mitä todennäköisimmin aiheuttaisi pohjaveden alentamistarpeen, jolla puolestaan voi olla negatiivisia vaikutuksia vedenottamon vedentuotantoon. Voimaloiden rakentamisella sekä käytöllä voi olla myös muita haitallisia vaikutuksia pohjaveden määrään ja laatuun. Pohjavesialueella riskiä pohjaveden laadulle aiheuttavat mm. tieverkon rakentaminen, rakentamisen aikaiset työskentely ja varastointialueet, energiavarasto, muuntajat ja voimaloiden sisältämät öljyt ja kemikaalit.

Ruokosuon vedenottamo on merkittävä Kouvolan alueen vedenjakelun kannalta ja vedenottamolta voidaan toimittaa varavettä myös Iitin kunnan tarpeisiin. Vedenottamolta toimitetaan talousvettä Kymiringin moottoriradalle. Ruokosuon voimassa olevan suoja-

aluepäättöksen (Ruokosuo_ISVEO_1977) mukaisesti vedenottamon kaukosuoja-alueelle on kiellettyä ilman Vesioikeuden lupaa sijoittaa sellaista toimintaa, joka Kymen vesipiirin vesitoimiston mukaan voi vahingollisella tavalla huonontaa ottamosta saatavan veden laatua.

Kouvola Vesi katsoo, että tuulivoimapuiston sijoittaminen Ruokosuo pohjavesialueelle aiheuttaa merkittävän riskin pohjaveden laadulle sekä määrälle ja tuulivoimahanketta ei tulisi edistää tai toteuttaa kyseiselle pohjavesialueelle.

Allekirjoitus

(allekirjoitettu sähköisesti)
Teija Suutari
Tuotanto- ja turvallisuuspäällikkö
Kouvola Vesi Oy

Kauppalankatu 37
45100 Kouvola
puh. 040 7021 526
teija.suutari@kouvola-vesi.fi

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu perjantai 11. huhtikuuta 2025

Lausunto_Anhavan tuulivoimahankkeen
YVA arviointiselostus_Kouvolan
Vesi_11.4.2025.pdf
(119085 byte)
SHA-512: c8fd9be6ea5297e0c6f86e0e6d6eb9321ddf1
a4bda5b115ae5d17cca3488435a6c3ae7cc6b173930156
7194530baa0493b4afee8e4c3d9188958ecb4c9f9192c

Allekirjoitukset

11.4.2025 13.38.35 (CET)

Teija Maarit Suutari

teija.suutari@kouvolanvesi.fi
Allekirjoitettu eID: llä (Finnish Trust Network)

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

Lausunto Anhavan tuulivoimahankkeen YVA arviointiselostus Kouvolan Vesi 11 4 2025

Tämän tosittien aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä
<https://app.assently.com/case/verify>
SHA-512:
ec0ce5ef19da152d7113a584565588b63b07b66ff1f0e4f3a9e1236e269db461f106d24b1a9af861f60bec07de09a5c795dfd1df0e3fd13e63bc039b5276cc25

Tästä tositteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 1/9/2009 määrittää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä pätevä kuin perinteinen fyysinen allekirjoitus.

Assently AB, Org Nr 556828-8442
Assently AB | Hölländargatan 20, 111 60 Tukholma

2.5.2025

Hämeen ELY-keskus
PL 29
15141 Lahti

Lausuntopyyntö Anhavan tuulivoimahanke litti, Kouvola

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Anhavan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Tuulivoimalan alueelle sijoittuu KSS Verkon sähköjakeluverkkoa. Alueella on 20 kV ja 400 V ilmajohtoja ja 400 V maakaapelia sekä pylväsmuuntamo.

Tuulivoimalan sähkönsiirtoreitti SVE2 sijoittuu Fingridin voimajohtojen pohjoispuolelle. KSS Verkon 20 kV ilmajohto sijoittuu samalle puolelle Fingridin voimajohtoja, KSS Verkon 20 kV johto kulkee 110 kV voimajohdon vieressä noin 600 metrin matkalta. SVE2 sähkönsiirtoreitti risteää KSS Verkon 20 kV sähköverkkoa Lahdentie VT12 kohdalla, jossa on 20 kV maakaapeleita sekä ilmajohtoa.

Liitekartoissa sähköasema on sijoitettu KSS Verkon 20 kV ilmajohdon ja pylväsmuuntamon lähelle/päälle, tarkkaa sijoitus ei kuvista pysty toteamaan. Pylväsmuuntamolta lähtevä 400 V ilmajohto kulkee VE2 voimalan läheltä. 400 V ilmajohdon sijoitus tulee tarkastella voimalan sijoitukseen nähden.

VE4 voimalan sijoituspaikka sijoittuu lähelle 20 kV ilmajohtoja. KSS Verkon sähköverkon sijoitus tulee tarkastella voimalan sijoitukseen nähden.

Tuulivoimalan sähköverkon suunnittelussa tulee huomioida KSS Verkon alueella oleva sähkönjakeluverkko. Verkot tulee sijoittaa niin, että molempien sähköverkkojen käyttö ja kunnossapito ovat turvallista tehdä. Mikäli KSS Verkon sähköverkkoa joudutaan muuttamaan, niin on korvaavista sijoituksista sekä muutostalustuksista sovittava.

Johtoalue

20 kV ilmajohto sijaitsee 6 metrin johtoalueella VE4 voimalan lähellä, 110 kV johdon vieressä 4 metrin johtoalueella. Johtoalueet tulee huomioida voimaloiden ja siihen liittyvien laitteiden suunnittelussa. Ilmajohdon ympärillä oleva johtoalue on jätettävä tyhjäksi eikä sille alueelle tule sijoittaa tuulivoimalaan liittyviä rakenteita. Johtoaluetta ei saa aidata ja johtoalueelle tulee olla vapaa pääsy.

Johtoalueella sijoitettavien tuulivoimalaan liittyvien kaapeleiden suojauksesta ja niihin liittyvät sähkötekniset vaatimukset tulee tarkentaa KSS Verkon kanssa suunnitelmien tarkennuttua ennen rakentamista.

KSS Verkko Oy pidättää oikeuden tehdä muutoksia kaapeleiden asentamiseen ja aita-rakenteisiin, mikäli ne eivät täytä voimassa olevia sähköturvallisuutta koskevia määräyksiä.

Johtoalueella ei saa varastoida mitään.

2.5.2025

Sähkönsiirtoreitti

Voimaloiden ja sähköaseman väliset sähkönsiirtoreitit on tarkasteltava yhteistyössä KSS Verkon kanssa.

Suunniteltavien kaapeleiden tarkemmat suunnitelmat, josta ilmenee sijaintiedot ja kaapeleiden sijoittuminen tulee käydä läpi KSS Verkon kanssa ennen niiden rakentamista. Siirtoreittiin ei pystytä ottamaan kantaa tarkemmin liitemateriaalin pohjalta.

Maadoitukset

20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittaa ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

Työskentely ja rakentaminen sähköverkon läheisyydessä**20 kV / 400 V – ilmajohdot**

20 kV ilmalinjan läheisyydessä työskenneltäessä tulee ilmalinjaan säilyttää pystysuora turvaetäisyys 2 metriä ja vaakasuora etäisyys 3 metriä ja 400 V ilmajohtoon vähintään 0,5 metrin vaaka- ja pystysuuntainen turvaetäisyys. Ilmalinjarakenteille ei saa aiheutua haittaa. Ilmalinjan rakenteiden läheisyydessä mahdolliset luiskat on muotoiltava niin loivaksi, ettei niiden sortumisesta ole vaaraa pylväsrakenteille (luiskan kaltevuus 1:2). Luiskia ei saa tehdä 3 metriä lähemmäs pylväsrakenteita. 20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittaa ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

20 kV / 400 V – maakaapelit

Kaivutyö on suoritettava niin, ettei maakaapelit vahingoitu ja työturvallisuus vaarannu. Maakaapelin läheisyydessä on kaivutyö suoritettava lapiolla. KSS Verkko edellyttää kaapelinäyttöä ennen kaivantojen kaivamista. Kaapeleita ei saa roikottaa tai liikuttaa ja niitä tulee tukea tarpeen vaatiessa. Töiden keskeytyessä päivän päätteeksi jännitteisiä kaapeleita ei saa jäädä näkyviin, vaan ne on peitettävä tai suojattava esimerkiksi halkaistulla suojaputkella. KSS Verkon urakoitsijalta saa tarvittaessa apua kaapeleiden tukemiseen ja suojaamiseen. Yhteydenotto tarvittaessa KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Yhdensuuntaista tekniikkaa tai sen rakenteita ei saa sijoittaa sähkökaapelien päälle tai niin, että se estää maakaapeleiden uusimisen samaan syvyyteen. Asennuksen ja konekaivuun vähimmäisetäisyys sähkömaakaapeleihin on vaakasuorassa vähintään 0,3 metriä (auraamalla 1 metri). Risteämät tulee suorittaa lyhyellä matkalla sähkökaapeleihin nähden ja niiden pystysuora vähimmäisetäisyys on 0,2 metriä. Kaapelinäytöstä saatavan sijaintitiedon tarkkuuden, työturvallisuuden, sähkökaapelin sähkönsiirtojakelun kriittisyyden ja vian vaikutusalueen laajuuden myötä, mikäli kyseessä on 20 kV sähkömaakaapeli, on konekaivuun suositeltava vaakasuora vähimmäisetäisyys 1 metri. Risteämät tulisi lähtökohtaisesti suorittaa sähkökaapelien alakautta.

Esiin kaivettuja kaapeleita peitettäessä kaapelia ympäröivän rakennekerroksen oikeellisuus on varmistettava. Mikäli ympäröivä maa-aines ei täytä suojatäytön vaatimuksia, korvaa työn toteuttaja maa-ainekset ohjeistuksen mukaisilla. Suojatäyttö 200 mm (0-8

2.5.2025

mm raekoko hienoa hiekkaa) ja pohjätäyttö 100 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa). Maakaapelin ympärille ei saa jäädä kiviä. Suojatäytön päälle tuleva pintakerros voi olla kaivumaata. Suojatäytön päälle asennetaan varoitusnauha. Vahingoittunut kaapelinvairoitusnauha tulee korvata uudella. Maakaapelin upotussyvyys tulee olla kaivutöiden jälkeenkin 0,7 m kaapelin päältä mitattuna. Jos rakentaessa huomataan, että maakaapelien upotussyvyys jää alle 0,7 m, tulee siitä olla yhteydessä KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Maadoituskupari on asennettu saattomaadoitukseksi suurimmalle osalle 20 kV maakaapeleita ja osalle 400 V maakaapeleita. Maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

400 V jakokaapit

Jakokaapit tulee kiertää vähintään 1 metrin etäisyydeltä jakokaapin edestä (avautumissuunta) tai 0,5 metrin etäisyydeltä sen takaa. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet jakokaapin luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Jakokaapin tukirakenteen alapuolista maa-ainesta ei saa poistaa ja jakokaapin ympäröimä maatäyttö on tarvittaessa ennallistettava. Maa-täytössä tulee huomioida maan tiivistymisen vaikutus.

Muuntamot

Muuntamoiden ympärillä kulkee maadoituskupari, eikä se saa vahingoittua. Putkia tai kaivoja ei saa asentaa 3 m lähemmäs muuntamoita. Maadoitukset kulkevat 2 m etäisyydellä muuntamoiden seinästä. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet muuntamon luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Muuntamoiden vieressä voi olla varattu tila huoltoajoneuvolle esimerkiksi nostotöitä varten. Suunnitellun tekniikan sijoittamisen tulee mahdollistaa tämän tilan käyttö.

Lausunnon vastaanottajan tulee huolehtia, että edellä esitetyt ohjeet otetaan huomioon ja tulevat työmaalla työskentelevien tietoon mukaan lukien aliurakoitsijat.

Mikäli tapahtuu sähköverkkoon liittyvä vahinko, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkko Oy:n vikailmoitusnumeroon 05 8851800.

Lausunnon voimassaolo

Lausunto on voimassa toistaiseksi. Mikäli lait tai vaatimukset sähköturvallisuuden osalta edellyttävät muutoksia lausunnon annettuihin ehtoihin, johdon omistajalla on oikeus muuttaa lausuntoa.

Lisätiedot ja kyselyt

Lisätietoja antaa tarvittaessa Antti Kokko, KSS Verkko Oy, puhelimitse 050 5658 599 tai sähköpostitse antti.kokko@kssenergia.fi.

2.5.2025

Terveisin

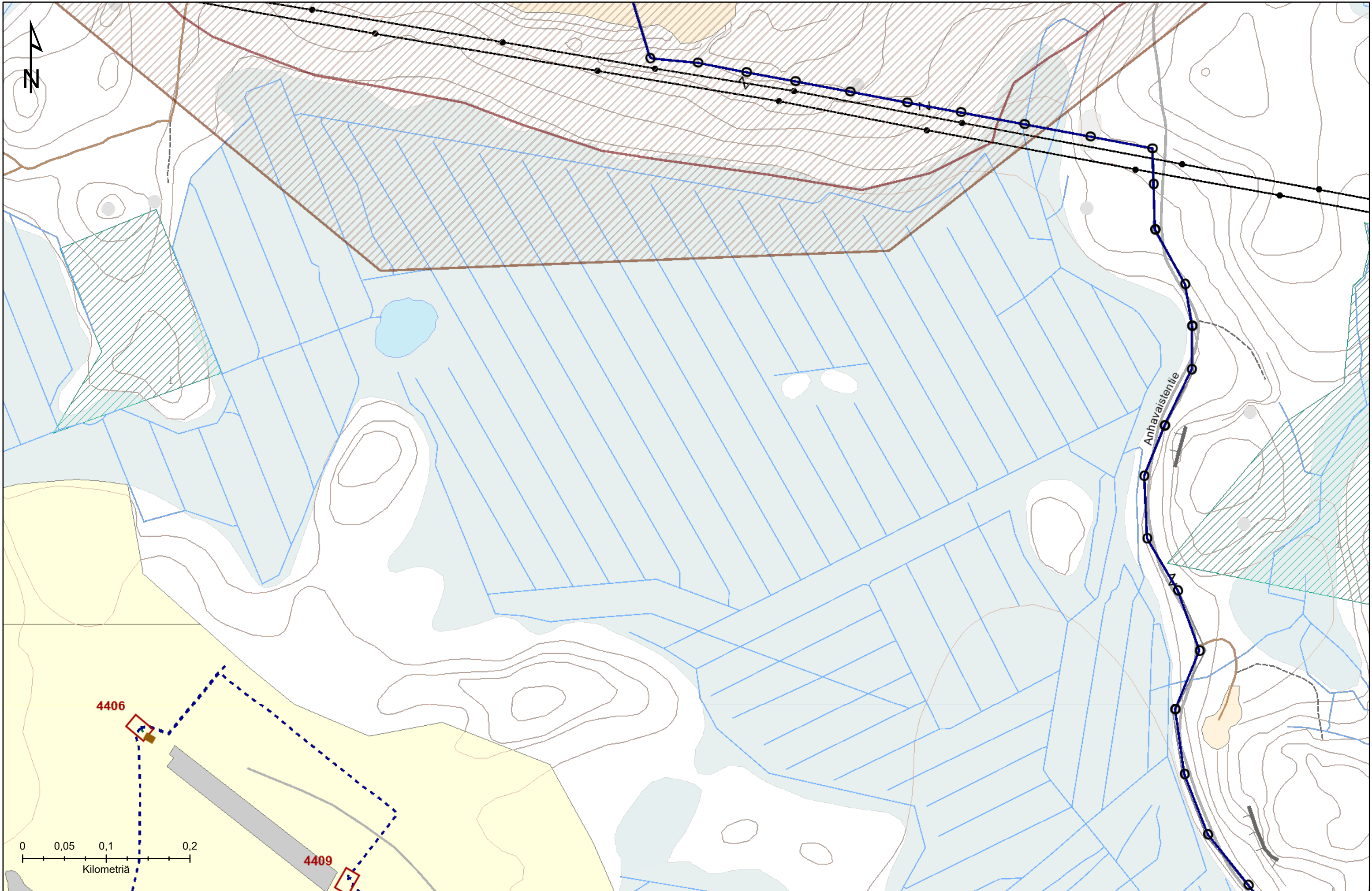
KSS Verkko Oy
Omaisuuuden hallinta, rakennuttaminen

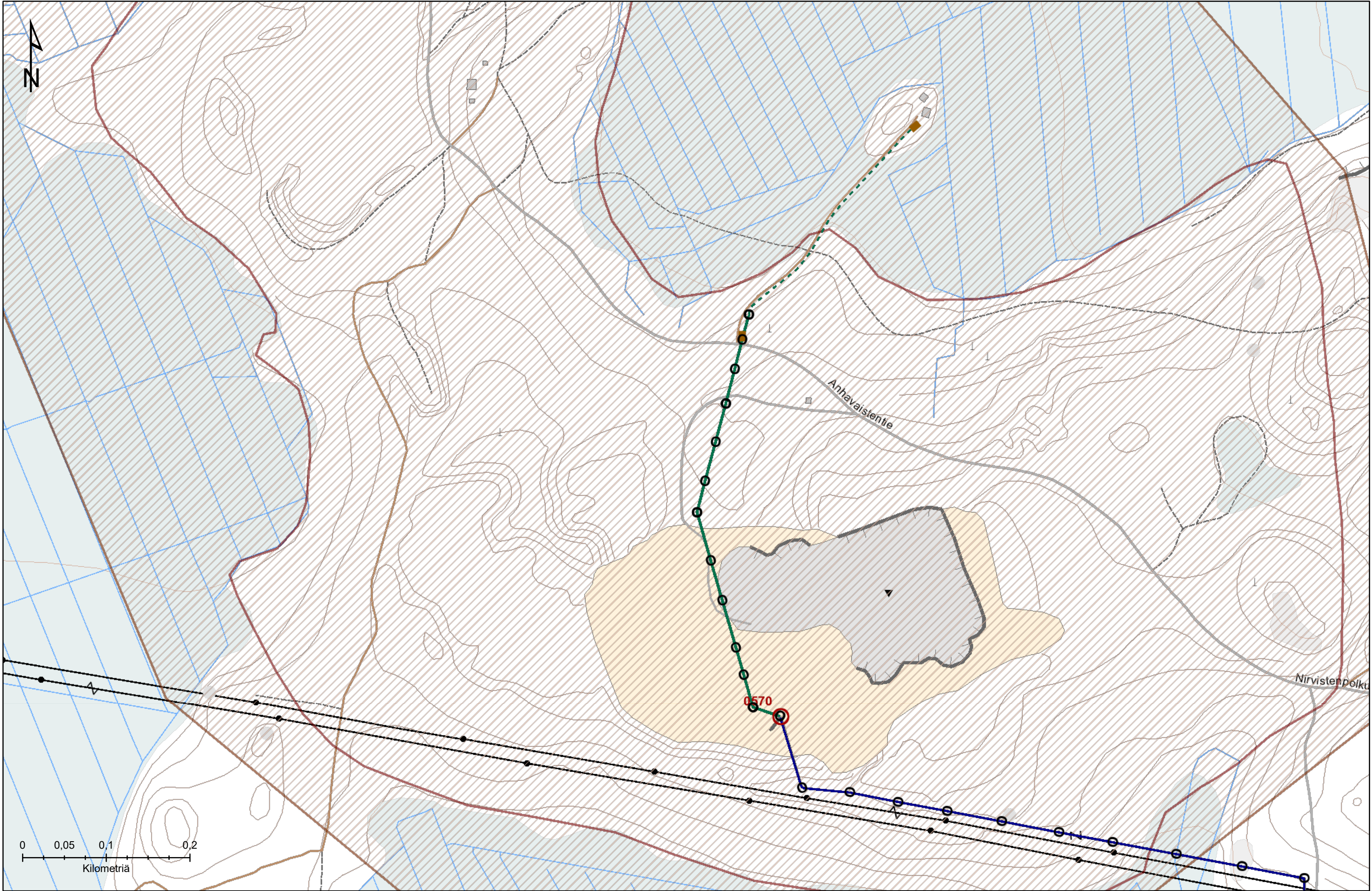
Antti Kokko
rakennuttamispäällikkö

Liitteet

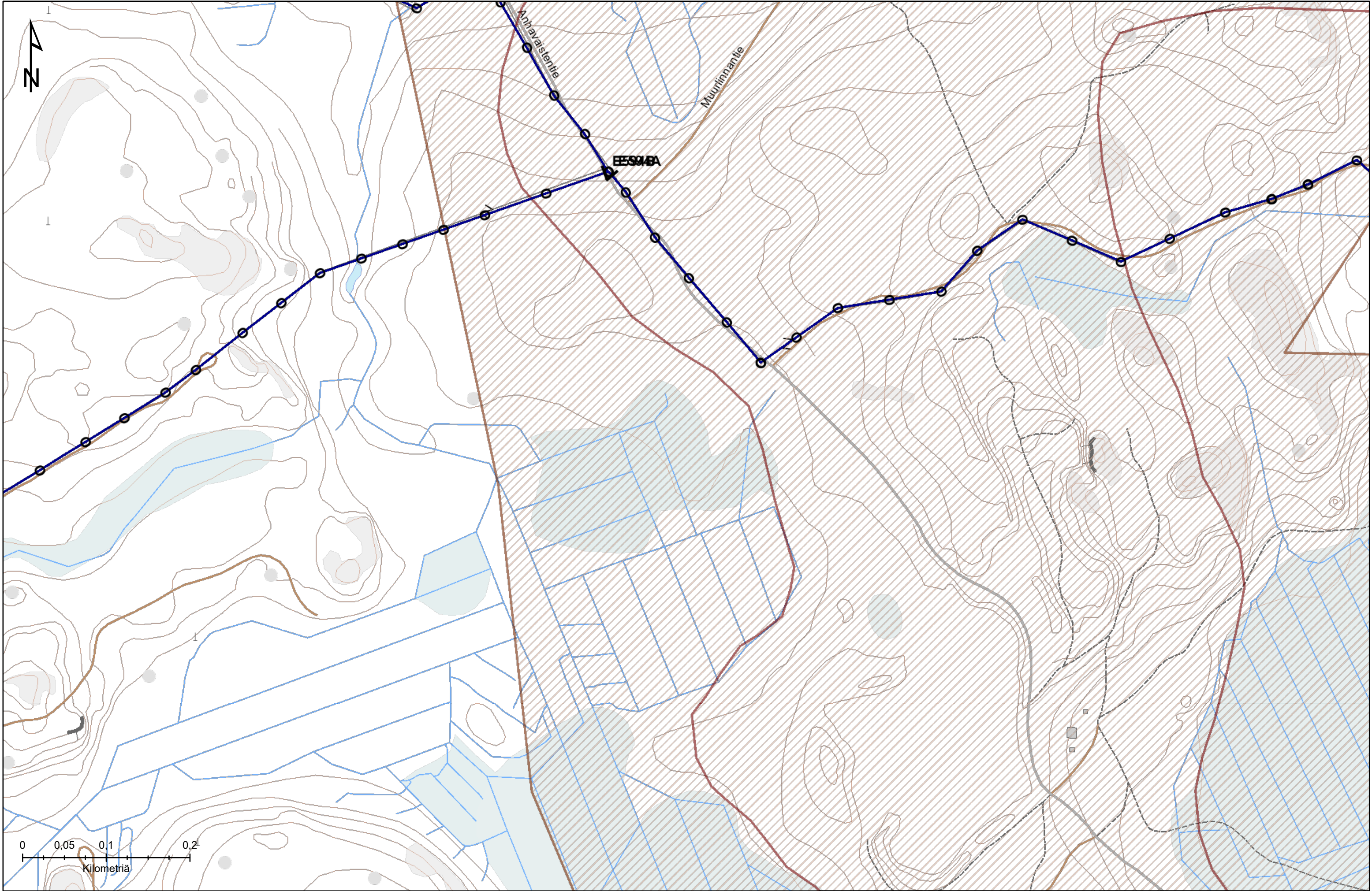
1. KSS Verkko Oy sähköverkko osa 1
2. KSS Verkko Oy sähköverkko osa 2
3. KSS Verkko Oy sähköverkko osa 3
4. KSS Verkko Oy sähköverkko osa 4

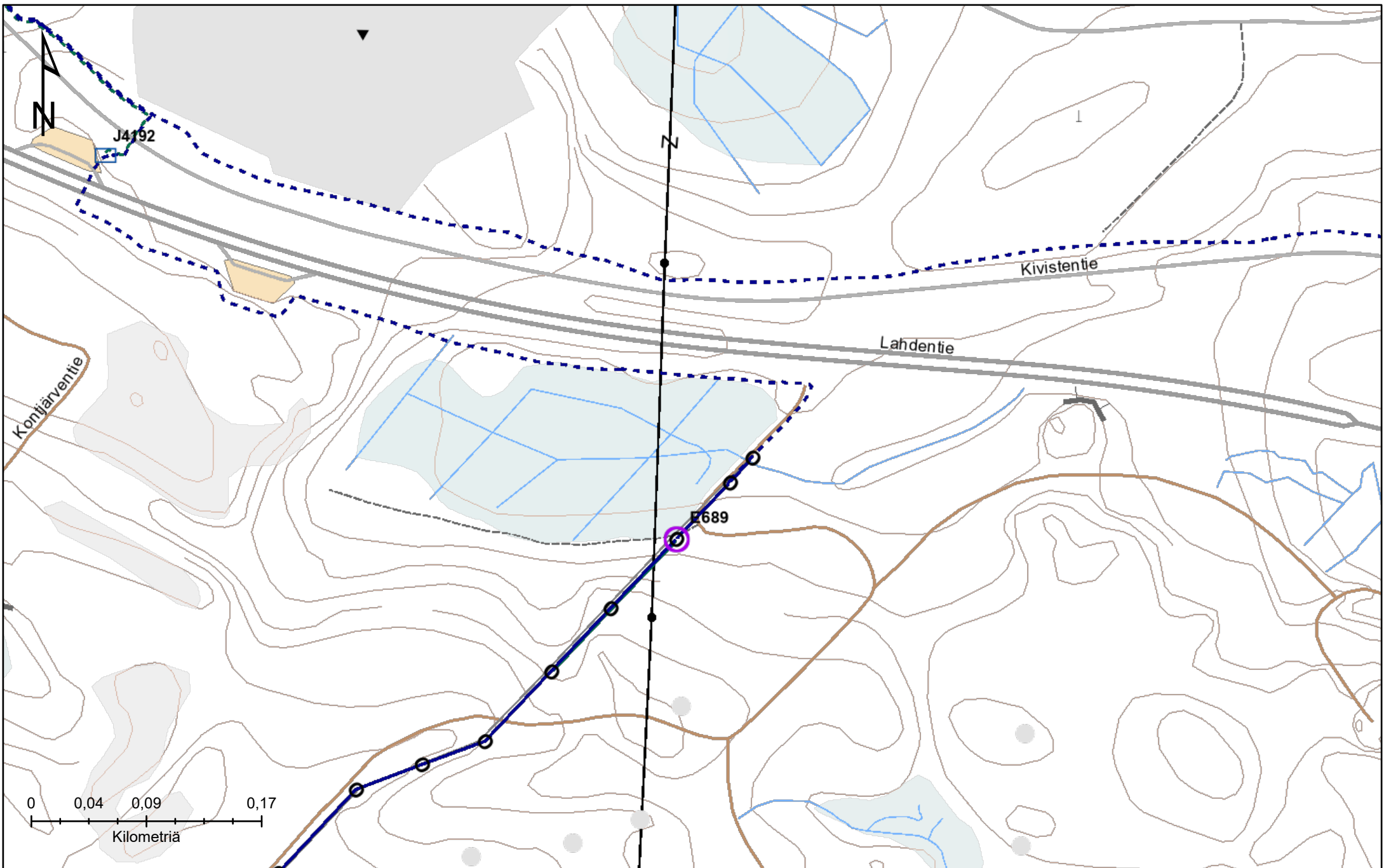
KSS VERKKO	Tulosteen nimi: KSS Verkko osa 1	Lisätieto:
	Antti Kokko 2.5.2025 11:02:12 basicBasemap:	Mittakaava: 1:3 984 Tulosteen mittakaava on suuntaa-antava

KSS VERKKO	Tulosteen nimi: KSS Verkko osa 2	Lisätieto:
	Antti Kokko 2.5.2025 11:02:58 basicBasemap:	Mittakaava: 1:3 984 Tulosteen mittakaava on suuntaa-antava

KSS VERKKO	Tulosteen nimi: KSS Verkko osa 3	Lisätieto:
	Antti Kokko 2.5.2025 11:03:35 basicBasemap:	Mittakaava: 1:3 984 Tulosteen mittakaava on suuntaa-antava

KSS VERKKO

Tulosteen nimi: KSS Verkko osa 4		Lisätieto:
Antti Kokko	2.5.2025 11:06:17	Mittakaava: 1:3 545
basicBasemap:		Tulosteen mittakaava on suuntaa-antava

Kouvola 15.4.2025

Vastaanottaja: Hämeen ELY-keskus

Viite:

Asia: Lausunto litin Anhavan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

Kymenlaakson liitto kiittää lausuntopyynnöstä koskien litin Anhavan tuulivoimahankkeen YVA-selostusta.

Solarwind Finland Oy suunnittelee litin Anhavan alueelle tuulivoimapuistoa. Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuisi litin Kausalan kuntakeskuksesta noin 4 km itään, moottoriurheilu- ja tapahtumakeskus KymiRingin pohjoispuolelle. Alueen pinta-ala on noin 890 ha. Tavoitteena on rakentaa kuusi voimalaa, joiden kokonaiskorkeus olisi 262 m ja yksikköteho 7–8 MW:n. Tuulivoima-alueen kokonaisteho olisi maksimissaan 48 MW.

Ensisijaisesti tavoitteena on liittää tuulivoima-alue kantaverkkoon alueen sisällä Fingrid Oyj:n Koria-Heinola 110 kV voimajohtoon oman sähköaseman kautta. Mikäli voimajohtoon liittyminen ei ole mahdollista, tarkastellaan myös noin 10,5 km pitkisen maakaapelin rakentamista Korian sähköasemalle. Maakaapelin reitti kulkisi Valkeala-Keltti- ja Taavetti-Orimattila-pääsähkölinjojen (z) käytävissä. Maakaapeli kulkisi Kymenlaakson ja Päijät-Hämeen maakuntien rajalla ja kokonaan Kymenlaakson puolella vt 12:n pohjoispuolelta lähtien. Kymenlaaksossa reitti kulkisi Keltin teollisuusalueen vierestä, valtateiden 6 ja 12 poikki, Napan pohjavesialueen poikki, Lahti-Kouvola -pääradan poikki, taajamatoimintojen alueella, seututien 364:n poikki ja päättyisi Korian sähköaseman energiahuollon alueelle.

Tuulivoima-alueen eteläpuolella Kymenlaaksossa hankkeen lähivaikutusalueella sijaitsevat Miehonkankaan työpaikka-alue, Lamminmäen teollisuuden jätteenkäsittelyalue sekä Miehonkankaan tärkeä pohjavesialue. YVA-selostuksen luonnoksen mukaan lähivaikutusalueelle ja ulommalle vaikutusalueelle on myös osoitettu ulkoilun ohjaamistarvetta sekä kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta. YVA-selostuksessa ei kuitenkaan esitetä kartalla tuulivoimahankkeen lähivaikutusaluetta ja ulompaa vaikutusaluetta suhteessa Kymenlaakson maakuntakaavan 2024 merkintöihin. Tämä vaikeuttaa tuulivoimahankkeen vaikutusten arviointia suhteessa maakuntakaavan suunnittelumääräyksiin ja tavoitteisiin.

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU
15.04.2025 Hering Frank, suunnittelujohtaja

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue on Kymijokilaakson kulttuurimaisema, joka on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (ma/e). Suunnittelumääräyksen mukaan *alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittava yhteen maankäytön ja maisema- ja kulttuuriarvojen vaatimukset.*

Virkistykseen osalta tuulivoimahankkeen ulommalle vaikutusalueella sijaitsevat virkistysalueet Kymenlaaksossa lienevät Nauhan sekä Huuhkajavuori-Pioneeripuiston virkistysalueet. Virkistysalueen (V) suunnittelumääräyksen mukaan *alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen, alueen saavutettavuus sekä luonnonarvot. Virkistysalueiden suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueiden ominaisuuksiin sekä ekologisen verkoston että virkistys- ja retkeilyalueverkoston osana. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava viheralueiden yhtenäisyys, niiden keskinäinen verkottuminen ja laatu, virkistyskäytön ja suojeluarvojen yhteensovitus sekä aluekokonaisuuksien saavutettavuus.*

Tuulivoima-alueen välittömässä läheisyydessä ja mahdollisen maakaapelointireitin varrella kulkee Kouvola-litti ylimaakunnallinen patikointireitti (pa), joka yhdistää Kouvolan taajama- ja virkistysalueita litin taajama- ja virkistysalueisiin. Suunnittelumääräyksen mukaan *yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava patikointireittien toteuttamisedellytykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä. Yksityiskohtaisessa reittisuunnittelussa on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevan tiestön ja poluston käyttömahdollisuuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee lisäksi huomioida puolustusvoimien patikointireitille tai sen osalle mahdollisesti asettamat rajoitukset. YVA-selostuksen luonnoksen mukaan tuulivoima-alueella voisi kulkea vapaasti jokaisenoikeuksien puitteissa. Ainoastaan sähköaseman ja akkuvaraston alue aiotaan aidata, mikä edistää ylimaakunnallisen patikointireitin toiminnallisuutta.*

YVA-selostuksen luonnoksessa on esitetty asianmukaisesti koko Kymenlaakson maakuntaa koskeva suunnittelumääräys tuulivoiman suunnitteluun liittyen.

Kymenlaakson liitolla ei ole muuta lausuttavaa asiasta.

KYMENLAAKSON LIITTO
Virasto

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Liisa Koskelainen	Suomi.fi	10.04.2025 15:29:46 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

litin kunta

Viite: Lausuntopyyntö 13.2.2025

Asia: Anhavan tuulivoimahanke YVA-arviointiselostus, litti

Kaavoitettava tuulivoima-alue sijaitsee litin Kausalan keskuksesta n. 3,7 km itään. Alue sijaitsee Urajärven kaakkoispuolella ja suurimmaksi osaksi Valtatie 12 pohjoispuolella. Kaavarajaus ulottuu Urajärven rantaan asti. Hankealue sijaitsee aivan ensimmäisen Salpausselän pohjoispuolella. Suunnittelualan pinta-ala on n. 880 ha. Rajaus perustuu meluselvityksen 40 dB:n melualueen rajaukseen ja noudattaa soveltuvasti maanomistusrajoja. Suunnittelualan rajausta voidaan tarkentaa suunnittelutyön edetessä. Alueelle suunnitellaan enintään viittä yksikkötehoaan 7 - 8 MW:n suuruista tuulivoimalaa, joiden suunniteltu pyyhkäisykorkeus on enintään 262 metriä. Tuulivoimapuiston kokonaisteho tulee olemaan arviolta noin 35-40 MW. Hankkeen ja laadittavan kaavan tavoitteena on lisätä uusiutuvaa ja hiilineutraalia sähköntuotantoa, tukeutua olemassa oleviin sähkönsiirtoverkostoihin ja yhteensovittaa kaavan tavoitteet ympäristön ja sijoituspaikan olosuhteisiin.

Pyydettyä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää 24.1.2025 päivätystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnitelma-alueen muinaisjäännökset on selvitetty osana kaava-hanketta vuonna 2023 (*Bakhia, A. & Kuljukka, T. 2023. litti, Anhava. Tuulivoimapuiston hankealueen ja sähkönsiirtolinjojen arkeologinen inventointi 2023. Mikrolitti Oy*). Inventoinnissa alueelta löytyi neljä uutta kiinteää muinaisjäännöstä ja yksi uusi muu kulttuuriperintökohde aiemman kymmenen entuudestaan tunnetun kohteen lisäksi. Tiedot alueen muinaisjäännöksistä ovat ajan tasalla ja kohteet on otettu huomioon hankkeessa muinaismuistolain edellyttämällä tavalla.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen kohdassa 10. *Arkeologinen kulttuuriperintö* on erinomaisen hyvin arvioitu hankkeen eri suunnitelmavaihtoehtojen vaikutuksia alueen muinaisjäännöksiin. Vaikutusten arviointi on perusteellinen ja riittävä. Arvioinnin havainnot on syytä huomioida myös hankkeen käytännön toteutuksessa.

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen kohdassa 9 *Maisema ja kulttuuriympäristö* on tunnistettu ja selvitetty suunnittelualan ja lähialueen valtakunnalliset ja maakunnalliset kulttuuriympäristökohteet ja -alueet 35 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Myös paikallisesti

arvokkaat kohteet ja alueet on selvitetty. Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteet ja etäisyydet hankealueesta on esitetty kartoilla ja taulukkomuodossa. Lähimpänä kaava-aluetta sijaitsevat valtakunnallisesti arvokas maisema-alue *Kymijokilaakson kulttuurimaisema* (VAMA 2021) sekä rakennetun kulttuuriympäristön arvokohde *litin kirkonkylä* (RKY 2009), joka on myös maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (*litin kirkonkylä ja radansuu*) ja maisema-alue yhdessä *Lyöttilän* kanssa (MaMa 2024). Kaikki edellä mainitut kohteet sijaitsevat n. 4 km etäisyydellä lähimmästä tuulivoimalasta. Maakunnallisten arvokohteiden kanssa on epätarkkuutta; eräät maakunnallisesti arvokkaiksi merkityt alueet ovat itse asiassa arvokkaan alueen avainkohteita, esimerkkinä Mankalan asuntoalue. Lisää tietoa litin MARY -alueista löytyy Päijät-Hämeen liiton sivulta: [MARY2 aluekortti litti.pdf](#). Arvokkaista maisema-alueista on juuri valmistunut päivitysinventointi (MaMa 2024), jonka alueet litin osalta on löydettävissä täältä: [litti maisema-aluekortit.pdf](#)

Maisemavaikutusten arviointityössä on käytetty Ympäristöministeriön oppaita ja julkaisuja aiheesta, sekä viranomaisten tuottamia aineistoja kuten maakuntakaavoja ja kulttuuriympäristöselvityksiä. Alueelle on tehty maastokäynti, sekä hyödynnetty hankkeen osana laadittuja näkymäalueanalyysia ja havainnekuvia. Havainnekuvat ja näkyvyysanalyysi on laadittu hankkeen toteutumisen (VE1) mukaan. Kuvauspisteiden valinnassa on painotettu kulttuuriympäristön arvokohteiden näkymiä, ja kuvauspaikat on valittu havainnollistamaan maisemavaikutuksia monipuolisesti eri suunnilta ja etäisyyksiltä. Kuvauspisteitä on 15 ja kolmesta kohteesta on laadittu myös yökuvat. Museon näkemyksen mukaan havainnekuvia on riittävästi.

Maiseman ja kulttuuriympäristön herkkyyden määrittelykriteeristö on esitetty taulukkomuodossa. Maisemavaikutusten arvioinnissa maisemavaikutuksia on arvioitu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen näkökulmasta. Myös perinnemaisemat ja paikallisesti arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet on käsitelty arvioinnissa. Maisemavaikutuksia arvioitaessa on otettu huomioon maiseman herkkyys sekä muutoksen suuruus. Hankkeen vaikutusalueen maiseman herkkyys on selvityksessä arvioitu suureksi.

Voimaloiden näkyvyys 30 km säteellä tuulivoima-alueesta on esitetty kartalla, lisäksi on kuvailtu sanallisesti voimaloiden näkyvyyttä viidellä etäisyysvyöhykkeellä. Herkimmiä arvioitujen neljän arvokohteen maiseman herkkyys, tuulipuiston toiminnan aiheuttaman muutoksen suuruus ja vaikutuksen merkittävyys on esitetty sanallisesti. Nämä kohteet ovat jo aiemmin mainittujen arvokohteiden (*Kymijokilaakson kulttuurimaisema*, *litin kirkonkylä* ja *Lyöttilä*) lisäksi paikallisesti arvokas rakennetun ympäristön kohde *Arolahti peltoineen*.

Hankkeen merkittävimpien kielteisten vaikutusten arvioidaan aiheutuvan maiseman ja kulttuuriympäristön osalta. Vaikutusten merkittävyys on arvioitu olevan vaihtoehdossa VE1 suuri kielteinen. Muutos vaikuttaa maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteiden säilymisen mahdollisuuksiin vähäisissä määrin heikentävästi muuttaen suhteellisen pienipiirteisen maiseman mittakaavaa. Voimaloiden vähäinen määrä lieventää muutoksen suuruutta. Välittömällä vaikutusalueella tuulivoimalat hallitsevat maisemaa näkyessään ja vaikutukset maisemaan ovat merkittävät. Lähialueella tuulivoimalat voivat olla hallitsevia maisemakuvassa, mutta etäisyyden kasvaessa vaikutukset vähenevät. Sähkönsiirron vaihtoehtojen ei ole katsottu aiheuttavan muutosta.

Yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa on tarkasteltu. Lähimpänä Anhavan tuulivoimahanketta on Perheniemen tuulivoimahanke, joka sijaitsee Anhavan hankealueen rajasta noin 13 km länteen. Lisäksi noin 27 km etäisyydellä Anhavan tuulivoimahankkeen länsipuolella sijaitsee Orimattilan Kuivannon tuulivoimahanke. Maiseman osalta yhteisvaikutukset on arvioitu suuremmaksi kuin pelkän yksittäisen voimalahankkeen toteutumisen.

Selostuksen mukaan tuulivoimaloiden visuaalisia vaikutuksia voidaan lieventää voimaloiden sijoittelulla ja ryhmittelyllä. Tähän voi vaikuttaa myös maakunnallisen tason suunnittelulla ja vaikutusten arvioinnilla. Museon näkemyksen mukaan arvioinnin havainnot ja maisemavaikutusten lieventämistoimenpiteet tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. Museon näkemyksen mukaan ympäristövaikutusten arviointi on rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta riittävä.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

arkeologi Esko Tikkala

rakennustutkija Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus

LAHDEN
MUSEOT

Lahti City Museums

Lausunto

D/1019/10.02.00.00/2023

10.4.2025

Alueellinen vastuumuseo

Asia: Lausuntopyyntö YVA-selostuksesta, Anhavan tuulivoimahanke, Iitti ja Kouvola (HAMELY/279/2023)

Hämeen ELY-keskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Solarwind Finland Oy (aiemmin ABO Finland Oy) suunnittelee 6 (aiemmin 9) voimalan Anhavan tuulivoimapuiston rakentamista Iitin kunnan alueelle. Hankealueen pinta-ala on 890 ha (aiemmin n. 1 350 ha) ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 262 m (aiemmin 320 m). Hanke suunnitellaan liitettävän sähköverkkoon omalla sähköasemalla jompaankumpaan alueen halki kulkevaan 110 kV voimajohtoon.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueelta on löytynyt maastoselvityksissä useita saukon käyttämiä alueita ja sieltä on rajattu yksi lisääntymisreviiri. Luke huomauttaa, että mikäli saukon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee saukko huomioida sillan tai rummun rakenteissa ja rakentamisen ei tule kohdistua saukon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen.

Selvitysten perusteella alueella on merkitystä petolintujen lisääntymiselinympäristönä, alueella on mm. kanahaukan pesä ja suuren petolinnun pesä, jossa on ollut poikanen viime maastokaudella. Alueelta on paikannettu metson soittimia. Selostuksessa todetaan, että suositeltu 1000 m suojaetäisyys tuulivoimaloiden ja tärkeiden metsäkanalintujen elinympäristöjen välille ei tule toteutumaan metson, teeren tai pyyn kohdalla. Luke näkee tämän puutteena. Luke näkee puutteena myös sen, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnessa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Metsäkanalintujen osalta YVA-selostuksessa todetaan, että kyseisten lajien paikallispopulaatiot ovat pienet, jolloin yksittäisten yksilöiden ja alueen soidinpaikkojen menetys voi aiheuttaa suuria vaikutuksia paikallispopulaatiossa, minkä takia vaikutus on arvioitu suureksi.

Luke huomauttaa, että selostuksessa mainitut lajit käyttävät myös tavallisia talousmetsiä elinympäristöinä. Vaikutuksia voi siis syntyä myös näiden ympäristöjen pirstoutuessa ja muuttuessa mahdollisesti aiempaa heikommiksi elinympäristöiksi. Luke huomauttaa myös, että hankkeen mahdolliset vaikutukset tulevat muiden tekijöiden aikaansaamien vaikutusten lisäksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Soitimet tulisi huomioida voimaloiden sijainteja suunnitellessa. Hankealueelta on löytynyt maast selvityksissä useita saukon käyttämiä alueita ja sieltä on rajattu yksi lisääntymisreviiri. Luke huomauttaa, että mikäli saukon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee saukko huomioida sillan tai rummun rakenteissa ja rakentamisen ei tule kohdistua saukon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 17.04.2025 klo 15:44:10.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi:

Lausunto litin Anhavan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

Hämeen ELY-keskus pyytää Päijät-Hämeen liitolta lausuntoa Anhavan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta. Hankevaihtoehdossa VE1 Anhavan alueelle rakennettaisiin kuusi tuulivoimalaa, joiden teho on keskimäärin 7,5 MW ja kokonaiskorkeus noin 262 m. Vaihtoehdossa VE0 hanketta ei toteuteta. Tuulivoimaloiden lukumäärä ja korkeus on vähentynyt YVA-ohjelmavaiheessa esitetyistä suunnitelmista, myös tuulivoima-alue on pienentynyt ohjelmavaiheen alustavasta rajauksesta. Myös hankevastaava on YVA-menettelyn aikana vaihtunut, nykyisin hankevastaavana toimii Solarwind Finland Oy.

litin kunta siirtyi Kymenlaaksosta Päijät-Hämeen maakuntaan vuoden 2021 alusta. litin kunnan osalta ovat voimassa Kymenlaakson vaihemaakuntakaavat:

- Energiamaakuntakaava (vahvistettu Ympäristöministeriössä 2014)
- Vaihemaakuntakaava Kauppa- ja merialue (vahvistettu Ympäristöministeriössä 2014)
- Vaihemaakuntakaava Maaseutu ja luonto (hyväksytty maakuntavaltuustossa 2009)
- Vaihemaakuntakaava Taajamat ja niiden ympäristöt (Vahvistetty Ympäristöministeriössä 2008 ja 2010)

litin Anhavan YVA-selostuksessa tarkastellun tuulivoimahankealueen sijainti suhteessa epäviralliseen maakuntakaavayhdistelmään on esitetty kartalla: <https://urly.fi/3OFI>

Anhavan tuulivoima-alue sijoittuu Kymenlaakson energiamaakuntakaavassa osittain tuulivoimaloiden alueelle (tv1) Tillola. Tillolan aluekohtaisia yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa erityisesti huomioitavia ominaisuuksia ovat:

Virkistys: Ylimaakunnallisesti merkittävät ulkoilureitit (patikointireitit) ja Kuusankosken itäpuolen metsäalueet

Maisema- ja kulttuuriympäristö: Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue: litin kirkonkylä, Tillolan taistelupaikka

Moreenialue: Valtakunnallisesti arvokas moreenialue:
Saunakangas

Pohjavesi: I-luokan pohjavesialue: Tillola, Ruokosuo

Lausunnon valmisteluun on osallistunut suunnittelupäällikkö
Kaisa Torri, puh 040 7747060.

Päätös

Anhavan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksen mukainen hankealue sijoittuu osittain alueelle, joka on voimassa olevassa Kymenlaakson energiamaakuntakaavassa osoitettu tuulivoiman tuotantoon soveltuvaksi alueeksi (Tillola, tv1). Kymenlaakson energiamaakuntakaavan perusteella tuulivoimaloiden rakentaminen olisi mahdollista myös maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle, edellyttäen kuitenkin ettei maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita vaaranneta. Iitin Anhavan tuulivoimahankkeen sijainti ei ole ristiriidassa alueella voimassa olevien maakuntakaavojen kanssa, mikäli Tillolan tv1-alueen aluekohtaiset erityisesti huomioitavat ominaisuudet saadaan turvattua.

Etenkin I-luokan pohjavesialueen turvaaminen vaatii vielä huomiota hankkeen jatkosuunnittelussa. YVA-selostuksessa tarkastelluista tuulivoimaloiden sijoituspaikoista kolme sijaitsee I-luokan pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueella sijaintipaikoilla, joilta pohjavesi virtaa läheiselle vedenottamolle. Ruokosuo pohjavesialueella on ollut runsasta maa-aineksen ottoa, jonka vuoksi luontainen pohjavettä suojaava maakerros puuttuu paikoitellen alueelta.

Tuulivoimahankkeen välkevaikutusten alueelle sijoittuu KymiRingin moottoriurheilu- ja tapahtumakeskus sekä osia Sun litti aurinkovoimahankkeesta. Tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida näiden toimintaedellytysten turvaaminen. Lisäksi Päijät-Hämeen liitto huomauttaa, että maakunnallisten ulkoilureittien käyttömahdollisuuksien turvaamiseen myös tuulivoima-alueen rakentamisaikana tulee kiinnittää erityistä huomiota.

VIRANHALTIJAPÄÄTÖS

Aluesuunnittelujohtaja

14.04.2025

§ 8/2025

Niina Ahlfors

Aluesuunnittelujohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Aluesuunnittelujohtaja

14.04.2025

§ 8/2025

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 29
15141 LAHTI

Viite Lausuntopyyntöne 13.2.2025, HAMELY/279/2015

Ympäristövaikutusten arviointimenettely, Anhavan tuulivoimahankkeen, litti, Kouvola

Solarwind Finland Oy on toimittanut Hämeen ELY-keskukseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen (YVA-selostuksen) litin kuntaan suunnitteilla olevasta Anhavan tuulivoimahankkeesta. Hämeen ELY-keskus on pyytänyt kalatalousviranomaiselta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Kalatalousviranomainen yhtyy arviointiselostuksen päätelmiin siitä, että kohdealue on kalataloudellisesti vähämerkityksellinen, eikä hankkeella on tähän vaikutusta. Rakennusvaiheen tuomat ongelmat kiintoaineen ja ravinnepitoisuuden väliaikaisen kasvun osalta alapuoliseen vesistöön vähäisen kielteisiä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt kalastusbiologi Ilkka Vesikko ja hyväksynyt johtava kalatalousasiantuntija Jorma Kirjavainen. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja POSELY/739/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/739/2023 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Kirjavainen Jorma 28.03.2025 13:55

Esittelijä Vesikko Ilkka 28.03.2025 12:55

Lähettäjä: ERVE_VP_kirjaamo <kirjaamo@erillisverkot.tuve.fi>

Lähetetty: perjantai 21. helmikuuta 2025 11.04

Vastaanottaja: Mehtonen Teppo (ELY) <teppo.mehtonen@ely-keskus.fi>

Aihe: VASTAUS: Lausuntopyyntö YVA-selostuksesta, Anhavan tuulivoimahanke, litti ja Kouvola/WO37576

Nro ERVE/333/00.00.01.01/2025

Hei.

Viite: HAMELY/279/2023

Viitaten lausuntopyyntöönnne 13.2.2025 koskien Kouvolassa sijaitsevan Anhavan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Ystävällisin terveisin

Suomen Erillisverkot Oy

erillisverkot.fi

Turvallisuus tehdään yhdessä

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Lausunto: Solarwind Finland Oy, Anhavan tuulivoimahanke, litti, Kouvola

Telia Finland Oy:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Lisätietoja antaa tarvittaessa production-desk@teliacompany.com

Jukka Rissanen

Telia Finland Oy/Production Desk
020 133 2710
production-desk@teliacompany.com
Pasilan asema-aukio 1, 00520 Helsinki

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 29
15141 LAHTI

LAUSUNTOPYYNTÖ HAMELY/279/2023

**Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto
koskien Solarwind Finland Oy, Anhavan tuulivoimahanke, litti,
ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely)**

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelta koskien Solarwind Finland Oy:n ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista arviointiselostusta litin kuntaan suunnitteilla olevasta Anhavan tuulivoimalahankkeesta. Arvioitavasta hankkeesta on kaksi varsinaista vaihtoehtoa, sekä ns. nollavaihtoehto. Arvioitavat vaihtoehdot ovat:

VE0: Hankkeen toteuttamatta jättäminen

VE1: litin Anhavan alueelle rakennetaan 6 yksikköteholtaan 7–8 MW:n tuulivoimalaa. Tuulipuiston yhteisteho on maksimissaan 48 MW.

Hankealueelle kulku on esitetty tapahtuvaksi Kivistentieltä (mt 3623) yksityiselle Anhavaistentielle, jolta on yhteys voimaloille. Arviointiselostuksessa on tuotu kiitettävästi ilmi liikenteen nykytilaa hankealueen läheisten maanteiden osalta. Liikennemäärien nykytilan arvioinnissa on käytetty Väyläviraston vuoden 2021 liikennemäärätietoja, ja hankkeesta aiheutuvaa liikenteen määrän lisääntymistä sekä sen sijoittumista tieverkolle on arvioitu tuulivoimaloiden määrän, tyypin ja sijoittamisen perusteella.

Kuljetusreittivaihtoehtoja on tuotu ilmi ja tarkasteltu yleisellä tasolla, sekä huomioitu käytettävissä olevat SEKV-reitit. Selostuksessa on kuljetusreittejä arvioitu pääasiassa yleisellä tasolla johtuen siitä, että suunnitelmat tarkentuvat myöhemmässä vaiheessa. Selostuksessa todetaan, ettei tässä vaiheessa ole tiedossa, mistä satamasta tuulivoimaloiden komponentit tuodaan hankealueelle eikä täten tiedossa ole, mitä kuljetusreittiä osien kuljettamiseen tullaan käyttämään. Lisäksi tarkat arviot maa-ainesten ja materiaalien kuljetusmääristä ja suunnista puuttuvat, mistä johtuen liikenteellisten vaikutusten arvioinnin epävarmuustekijät liittyvät valittavaan kuljetusreittiin, kuljetusten todelliseen määrään ja näiden suuntautumiseen. YVA-selostuksessa

arvioidaan, että noin kolmasosa tarvittavista maa-aineksista saadaan hankealueen sisältä.

Uudenmaan ELY-keskus toteaa, että kuljetusten määrien arviointia tulee jatkosuunnittelussa tarkentaa siltä osin, kun maa-ainesten ottamisen mahdollisuus hankealueelta selviää. Selostuksessa todetaan, että etenkin materiaalikuljetusten osalta kuljetusten tulosuunnan arviointi on haastavaa. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan myös liikenteen suuntautumisen arviota kuitenkin tulee vielä täsmentää hankkeen jatkosuunnittelussa. Maa-aines- ja betonikuljetuksilla on erikoiskuljetusten lisäksi merkittävä vaikutus liikenteen näkökulmasta erityisesti tilanteessa, jossa maa-aines- ja betonikuljetukset tulevat hankealueen ulkopuolelta matkatuotosten määrän kasvaessa, minkä lisäksi tämä vaikuttaa mm. kuljetusten tuottamiin päästömääriin.

YVA-selostuksessa todetaan, että valtatielle 12 Lahden ja Kouvolan välille on valmistunut Uusikylä-Tillola -väliä koskeva tiesuunnitelma, joka tulee huomioida materiaalikuljetusreittejä suunniteltaessa. Kyseinen tiesuunnitelma on hyväksytty kesäkuussa 2024. Tiesuunnitelman itäinen rajaus päättyy hankealueen länsipuolella, mutta Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan jatkosuunnittelussa tulee arvioida ja tarvittavilta osin kuvata nykyistä tarkemmin mahdolliset yhteensovittamisen tarpeet tai vaikutukset tiesuunnitelman mukaiselle yhteysvälille. Lahden seudun vuosia 2024-2035 koskevassa MAL-sopimukseen on kirjattu tiesuunnitelman mukainen ratkaisu toteutettavaksi toimenpiteeksi valtatiellä 12 välillä Mankala-Tillola. Hanke on käynnistetty 2025, ja varsinaisen rakentamisen on tarkoitus alkaa 2026.

Sähkönsiirtoreittejä sähkösiirtoreitin ja voimajohdon suunnittelussa huomioidaan Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohje (Liikenneviraston ohjeita 3/2018). Tämä on tärkeä, mikäli sähkönsiirtoreitti maantien tai sijoittuu maantien suoja-alueelle. Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Väylävirasto Trafikledsverket

Lausunto

1 (3)

VÄYLÄ/1244/06.00.03/2023

10.4.2025

Hämeen ELY-keskus
kirjaamo
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Hämeen ELY-keskuksen lausuntopyyntö 13.2.2025 (HAMELY/279/2023)

Lausunto Anhavan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

Hämeen ELY-keskus on pyytänyt Väyläviraston lausuntoa Iitin kuntaan sijoittuvasta Solarwind Oy:n Anhavan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta. Hankkeen sähkönsiirtoyhteys ulottuu osin Kouvolan kaupungin alueelle.

Solarwind Finland Oy suunnittelee Iitin kunnan itäosaan, Anhavan alueelle tuulivoimapuistoa. Suunniteltu tuulivoima-alue sijoittuu Iitin Kausalan kuntakeskuksesta noin 4 km itään, KymiRingin moottoriurheilu- ja tapahtumakeskuksen pohjoispuolelle. Tuulivoima-alueelle on suunnitteilla enintään 6 maatuulivoimalaa. Alueen pinta-ala on noin 890 ha.

Anhavan tuulivoimahanke koostuu tuulivoimapuistosta ja siihen tarvittavasta sähkönsiirrosta sekä akkuvarastosta. Tuulivoima-alueelle rakennetaan tuulivoimaloiden lisäksi sähköasema, akkuvarasto, maakaapelit tuulivoimaloilta sähköasemalle sekä tarvittavat huoltotiet ja nostoalueet.

YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoima-aluetta sekä mahdollisia sähkönsiirtoreittejä. Tuulivoima-alueen osalta tarkastellaan vaihtoehtoja VE1 ja VE0. Vaihtoehdossa VE1 tuulivoima-alueelle rakennetaan 6 kokonaiskorkeudeltaan 262 m ja yksikköteholtaan 7–8 MW:n tuulivoimalaa ja tuulivoima-alueen kokonaisteho on maksimissaan 48 MW. Lisäksi vaihtoehtona VE0 tarkastellaan hankkeen toteuttamatta jättämistä. Ensisijaisesti tuulivoimahanke on tarkoitus liittää kantaverkkoon tuulivoima-alueen sisällä Fingrid Oyj:n Koria-Heinola 110 kV voimajohtoon oman sähköaseman kautta (SVE1). Mikäli voimajohtoon liittyminen ei ole mahdollista hankkeen myöhemmässä suunnitteluvaiheessa, tarkastellaan myös noin 10,5 km pituisen maakaapelin rakentamista Korian sähköasemalle (SVE2).

Tuulivoima-alueen eteläpuolella, lähimmillään noin 200 m päässä tuulivoima-alueesta kulkee valtatie 12 (Kymmentie) sekä valtatie varareittinä toimiva yhdystie 3623 (Kivistentie). Tuulivoima-alueen itä puolelle, lähimmillään noin 5 km päässä, kulkee seututie 365 (Helsingintie), länsipuolella noin 2,5 km päässä kulkee yhdystie 3621 (Urajärventie) ja pohjoispuolella noin 3 km päässä kulkee yhdystie 3622 (Lyöttiläntie).

10.4.2025

Sähkönsiirron vaihtoehto SVE2 risteää valtateiden 12 ja 6, seututien 364 sekä yhdystien 3623 kanssa. Lisäksi se risteää sähköistetyin Riihimäki–Luumäki-radalla.

Kulku tuulivoima-alueelle tapahtuu yhdystietä 3623 (Kivistentie) pitkin yksityiselle Anhavaistentielle, jolta on yhteys voimaloille. Tuulivoimaloiden osat kuljetetaan joko Loviisan tai Kotka-Haminan satamasta suurten erikoiskuljetusten verkkoa pitkin Kivistentielle asti. Kuljetusreiteillä ei ole tasoristeyksiä tai paino- tai korkeusrajoitettuja siltoja.

Kokonaisuudessaan vaihtoehdon VE1 liikenteellisten vaikutusten merkittävyys on arvioitu vähäisen kielteisiksi. Samoin sähkönsiirtoreitin SVE2 liikenteellisten vaikutusten merkittävyys on arvioitu vähäisen kielteisiksi.

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Väylävirasto muistuttaa, että sähkönsiirron vaihtoehto SVE2 (maakaapeli) risteää rautatien kanssa, minkä takia hankkeen toteutumisella saattaa olla vaikutuksia rautatieliikenteeseen.

Rautatiealueelle voimajohtojen, putkien ja muiden rakenteiden sijoittaminen tapahtuu lunastusluvalla tai sopimalla sijoittamisesta Väyläviraston kanssa ratalain 36 §:n mukaisesti (sijoitussopimus). Mikäli sijoittaminen toteutetaan lunastusluvalla, tulee rautatiealueella tehtävistä töistä sopia Väyläviraston kanssa ratalain 36 § 4 mom. mukaisesti (työskentelysopimus). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä.

Rautatiealueelle sijoitettavien rakennelmien, laitteiden ja johtojen sijoittamisessa on noudatettava Väyläviraston ohjeita. Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet TURO (Väyläviraston ohjeita 111/2023), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 21/2022) sekä Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikön päällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

10.4.2025

Jakelu	Väyläviraston kirjaamo Hämeen ELY-keskuksen kirjaamo	
Tiedoksi	Arto Kärkkäinen Jenni Rautiainen	Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Katri Kallio
Allekirjoitusaika	10.04.2025 09:53
Allekirjoittaja	Laura Yli-Jama
Allekirjoitusaika	10.04.2025 15:15

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Anhavan tuulivoimahanke YVAS Väylävirasto lausunto.pdf
-----------	---

